

DIRVA

LIETUVA TURI BŪTI LAISVA

sako Johnson ir Goldwater savo sveikinimuose

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimui

Spalio 10 d. Chicagoje įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas, kurį atidarė L. Šimutis. Jis ir pirmininkavo suvažiavimui, nuolat pasikeisdamas su vicepirmininkais dr. P. Grigaičiu, T. Blinstrubiu, dr. T. Remeikiu ir kt.

Suvažiavimo prezidiumą sudarė: Lietuvos gen. konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis, dr. P. Grigaitis, J. Jasaitis, E. Bartkus, T. Blinstrubas, dr. V. Šimaitis, dr. T. Remeikis ir dr. K. Drangelis, Sekretoriatą -- J. Talalas ir Alb. Valentinas.

Buvo gauti sveikinimai iš JAV prez. Lyndon Johnsono ir sen. Barry Goldwaterio.

JAV prez. Lyndon Johnson atsiuntė Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui L. Šimui tokiu turinio telegramą:

-- Teikitės perduoti mano šilčiausius sveikinimus bei nuoširdžiausius linkėjimus Jūsų Tarybą sudarančioms Amerikos

lietuvų organizacijoms. Šių organizacijų veikla yra pelnytai branginama visų laisvų mylinčių žmonių.

Drauge su Jumis Amerika yra pasiaukojusi brangiam savo apsisprendimo principui bei laisvės ir teisingumo idealams, kuriuos taip karštai skelbė didis prezidentas Woodrow Wilson, Amerika drauge su Jumis yra pasiryžusi, kad Lietuva vėl bus atstatyta suverinė ir nepriklausoma valstybė, laisva nuo komunizmo pančijų.

Kaip amerikiečiai, mes puikiai žinome, kokią svarbią reikšmę tiek daug Lietuvoje gimusių Amerikos piliečių ir jų ainių yra suvaidinę mūsų mylimo krašto formavime. Jūs jam davėte vadovybės, ištikimybės ir atsidavusios tarnybos.

Amerika pasitiki ir Jūsų tolesniu bendradarbiavimu ir tiki visuose žmoniškumo užmojuose mūsų krašto ir visos žmonijos labei.

Lyndon B. Johnson

Sen. Barry Goldwater, respublikonų prezidentinis kandidatas, Amerikos Lietuvių Tarybos sekr. E. Bartkui atsiuntė tokiu turinio telegramą:

-- Amerikos Lietuvių Tarybos metinio suvažiavimo proga, noriu pasveikinti ir išreikšti savo padėką visiems Amerikos lietuviams už jų įnašą į Amerikos gerovę ir jos laisvės stiprinimą. Aš žinau, kad Jūsų suvažiavime nėra vieta nacionalinei politikai. Tačiau laisvės siekimas komunistų pavergtoms tautomis nėra vien partijos reikalas. Tai yra tikslas, kurį turi remti visi amerikiečiai, kaip aš jį visa širdimi remiu. Naujosios rusų kolonijos -- Lietuva, Latvija ir Estija turi būti išlaisvintos ir grąžinta joms nepriklausomybė bei valstybinis suverenumas. Aš įsipareigoju siekti šio tikslo.

Barry Goldwater

Suvažiavimas pasveikinimus sutiko ilgais plojimais.

Priimta eilė reikšmingų rezoliucijų.

Sudaryta nauja ALT valdyba: L. Šimutis, dr. P. Grigaitis, T. Blinstrubas, P. Dargis, dr. K. Drangelis, A. Rudis, E. Bartkus, dr. Vl. Šimaitis, M. Vaidyla, J. Talalas. Vietoje Studentų Sąjungos atstovo dr. T. Remeikio, dabar valdybon įeina Šviesos - Santaros federacijos atstovas dr. J. Valaitis.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* VENEZUELOJE VEIKIA Kubos komunistinio režimo šalininkai buvo pasivogę JAV armijos plk. M. Smolen. Grasinę jį teisti teroristų teisme, pagaliau jį paleido, Venezuelos policijai suėmus dalį teroristų, jų tarpe ir du pagrobčius pulkininkus.

* SOV. S-GOS paleistas satelitas Voshod, skrendęs jau kelintą dieną su trim keliauninkais -- astronautu, gydytoju ir mokslininku -- vėl pralėkė JAV erdvių užkariavimo srityje. Sovietų raketa būdinga tuo, kad yra visai naujos ir skirtingos nuo ankstesniųjų konstrukcijos ir joje skrenda yra apsirėnę ne specialiai pagamintais rūbais, bet vilnoniais kostiumais ir mėlynais švarkais. Sov. S-gos gyventojai seka jų žygį per radiją ir televiziją.

Sovietų žygis, JAV mokslininkų nuomone, nesiekia vien propagandinių ar rekordinių tikslų, bet esą pirmuoju žingsniu iširti sąlygas erdvės platformai, iš kurios būtų tęsiami keliai į planetas ir platesnes erdves.

JAV mokslininkų nuomonės ir spėliojimai apie naująją sovietų žygį ir raketą yra grynai spekuliatyvinio pobūdžio, nes sovietai tuo atžvilgiu išlaiko didesnę paslaptį ir yra labai atsargūs tų klausimų nagrinėjime.

* SENAT. B. GOLDWATERIS tvirtina, kad pradžioje nusisuke respublikonai grįžta į jo pritarėjų eiles ir kad smarkiai mažėjas skirtumas tarp jo ir Johnsono pritarėjų. Su tuo faktu sutinka ir JAV spauda, augant rinkiminiam įkarščiui.

Sen. Goldwateris sutinka, kad jam pakenkę kaltinimas, jog jis esąs "trigger happy" ir kad jo išrinkimas reikštų neišvengiamą atominį karą. Ta proga jis prisiminė, kad visi privaletų žinoti, jog karą skelbia ne prezidentas, o Kongresas.

* RESPUBLIKONŲ PARTIJOS vadovybė ėmėsi visų galimų žygų, kad būtų akylai stebimas balsų skaičiavimas rinkimų metu ir kad būtų išvengta suktybių, kurių ne mažai buvo surasta 1960 m. rinkimų metu.

* VAK. IR RYTŲ VOKIETIJOS slapty pasitarimų rezultate išleista 800 politinių kalinių iš R. Vokietijos koncentracijos stovyklų ir kalėjimų. Vak. Vokietijai pristatius (vairių prekių už 1 mil. markių. Tuo klausimu vyksta tolimesnės derybos.

OLIMPIADA

Tokio, Japonijoje vykstančioje pas. olimpiadoje krepšinio rungtynėse JAV nugalėjo Australijos rinktinę 78-45. Sov. S-ga nugalėjo Kanadą 87-52. Tai dvi rinktinės, kurios neseniai pralaimėjo ir Amerikos lietuvių rinktinėi.

Baimės puoselėjimas

PREZIDENTAS NEATSAKO Į KONKREČIUS NIXONO KLAUSIMUS DĖL ĮGALIOJIMO NATO VADUI PANAUDOTI ATOMINIUS GINKLUS. NES GALI PAAISKĖTI, KAD GOLDWATERIS NĖRA KARO KURSTYTOJAS, O TUO PAČIU BŪTŲ ATSIŠAKYTA NUO PATOGIOS RINKIŲ MASES GĄSDINIMO PRIEMONĖS.

Vytautas Meškauskas

Prezidentas F.D. Rooseveltas yra pasakęs, kad amerikiečiai neturį nieko kito bijoti, kaip tik pačios baimės. Iš tikro, jam mirštant JAV buvo pasiekusios savo galybės zenitą ir atrodė, kad visas pasaulis puola joms po kojų. Likimo ironija norėjo, kad to prezidento mokinys ir globotinis L. B. Johnsonas, atsisėdęs prezidento kėdėje, rinkimų proga pradėtų puoselėti tą patį pavojingiausią amerikiečiams dalyką -- baimę. Jis ir jo partija aiškina, kad oponentas B.M. Goldwateris yra karo kurstytojas ir toks žmogus, kuriam jokių būdu negalima patikėti mygtuko, galinčio sukelti atominį karą, po kurio neliks nei laimėtojų, nei pralaimėtojų. To karo išvengimui visų atominių užtaisų, įskaitant ir pačius mažiausius, kontrolė turi būti paties prezidento rankose.

Tuo tarpu sen. Goldwateris pareiškė nuomonę, kad tam tikri smulkūs, taktiniai atominiai užtaisai galėtų būti ir atitinkamo

JAV kariuomenės vado, pvz. Europoje ar Azijoje žinioje, kuris staigaus sovietų puolimo atveju juos galėtų pats panaudoti. (Čia reikia pastebėti, kad Turkijos invazijai į Kiprą grėsiant, Graikijos karalius norėjo asmeniškai susisiekti su prezidentu Johnsonu, bet negavo sujungimo net 5 valandų. Savaimė aišku, kad toks nesujungimas dar daugiau galimas karo atveju).

R. Nixonas iškilusią problemą paryškino pastatydamas prezidentui Johnsonui konkretų klausimą: -- Ar prezidentas Johnsonas atšauktų įgaliojimus, kurie buvo duoti prezidentui Eisenhowerio ir Kennedy NATO vadui panaudoti atominius užtaisus tam tikru atveju, ar ne.

Prezidentas į tai neatsako, o New York Times kolumnistas Arthur Krock aiškina kodėl. Girdi, jei prezidentas tikrai atšauktų tuos įgaliojimus, jo viešas prisipažinimas būtų didelis smūgis,

Dail. Vytautas K. Jonynas, kurio dekoruotą Vatikano paviljoną pasaulinėje mugėje New Yorke šią vasarą aplankė nemažai lietuvių. Clevelande atsidarančioje jo dailės parodoje išstato keturias skulptūras ir apie keturiasdešimt akvarelės, litografijos ir raizinių. Clevelando lietuviams bus gera proga susipažinti su tais kūriniiais, kurie tikrai daug ką sudomins ir pradžiugins. Plačiau apie V.K. Jonyno kūrybą 5 psl.

Vyt. Mažello nuotrauka

lygus žemės drebėjimui NATO sąjungai, bet jei tokie įgaliojimai dar galioja, Barry Goldwateris nėra toks "karo kurstytojas", kaip jį nori atvaizduoti demokratai, o tai, savaime aišku, neparanku prezidentui. Už tat prezidentas ir tyli, toliau bendrais posakiais aiškindamas esąs vienintėlis taikos garantas.

O kandidatas į viceprezidentus H. H. Humphrey, praeitą šeštadienį kalbėdamas South Bend, Ind., demagogiškai vystė tą melodiją, sakydamas, kad net 25 iš 33 respublikonų senatorių pasisakė už atominių bandymų sustabdymo sutartį, ir tų priešų skaičiuije būvęs senatorius Goldwateris. Tą girdint kyla klausimas, kuo demokratų kandidatai laiko rinkimus? Atrodo, tokiais neišmanėliais, kad net tikrai baimė ima! Juk kiekvienam aišku, kad parlamentarinė institucija, kaip senatas, yra kolektyvas ne tam, kad jis vienbalsiai balsuotų, bet kad būtų visapusiškai išsiaiškinta. Jei senatoriui atrodė, kad sutartis nėra naudinga kraštui, kodėl jis turėjo už ją balsuoti? Juk ir visa eilė atominių mokslininkų pas

(Nukelta į 2 psl.)

Pietų Amerikos lietuviai ruošiasi III-jam Kongresui

Dirvos korespondentė Brazilijoje

Pietų Amerikos Lietuvių III-sis kongresas, kuris įvyks 1965 m. vasario mėn. 18-21 d.d. Sao Paulo mieste Brazilijoje, iššaukė didelį susidomėjimą Brazilijos lietuvių tarpe ir juos subūrė bendram vieningam darbui. Kongreso paruošiamieji darbai vyksta sklandžiai ir su dideliu entuziazmu. Dar šių metų pradžioje buvo sudarytas Kongreso Rengimo Komitetas, kurį sudaro pirm. prel. Pijus Ragažinskis, vicepirmininkai -- Jonas Antanaitis ir Aleksandras Bogušlauskas, sekretoriai -- Halina Mošinskienė ir kun. Jonas Giedrys; Komiteto nariais yra finansų komisija, meno, svečių priėmimo, vaišių, sporto ir spaudos bei informacijų komisijos.

Kongreso metu valdyba yra numačiusi sekančias sekcijas: 1. Jaunimo sekcija, apimanti akademinių jaunimą; 2. Lietuviško auklėjimo sekcija -- ją sudarytų lituanistinių mokyklų mokytojai; 3. Tautinio meno sekcija -- apimtų chorų, tautinių šokių ansamblių, liet. teatrą, tautinius rūbus ir rankdarbius; 4. Lietuvos laisvinimo akcijos sekcija, kuri iki sekančio kongreso palaikytų tame krašte, kuriam įvyko paskutinis kongresas, lietuviškos veiklos vadybą Pietų Amerikoje; 5. Spaudos ir radijo sekcija; 6. Sporto sekcija; 7. Ganytojiškų darbų sekcija ir 8. Ekonominė sekcija, apimanti inžinierius, ekonomistus, pramonikus, prekybininkus, ūkininkus ir turizmą.

Aktyviausiai šiuo metu reiškiasi finansų komisija, kurios uždavinys sutelkti Kongresui reikalingas lėšas. Finansų komisijai pirmininkauja ekonomistas Jurgis Šliesoraitis. Ši komisija pirmiausia kreipėsi į pavienius asmenis, kurie prisidėtų pinigine auka.

Atskiri būreliai ir organizacijos irgi prisideda savo parama. Kadangi Kongreso išlaidoms reikės ne mažiau 5 milijonų kruzeirų, tad finansų komisija yra numačiusi visą eilę parengimų, iš kurių gautas pinas bus skiriamas kongreso išlaidoms padengti. Bus sekantys parengimai: spalio 10 d. šokių ir pramogų vakaras, lapkričio 14-15 d.d. įvairių daiktų Bazaras, gruodžio 31 d. viešas N. Metų sutikimas ir "Kongreso Lietuvaitės" rinkimai; o 1965 m. sausio 17 d. "Alaus šventė". Visi tie parengimai reikalauja daug darbo ir talkininkų. Sao Paulo lietuvių visuomenė gyvai į tai atsiliepia ir kiekvienas stengiasi prisidėti savo talka.

Meno Komisijai vadovauja kun. Jonas Giedrys, Kongreso meninę programą atlikti yra pakviesti S. Paulo Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras, Argentinos ir Urugvajaus chorai ir tautinių šokių ansambliai.

Spaudos ir propagandos komisija patiekia žinių apie Kongreso rengimą lietuviškai spaudai ir radijo valandėlėmis išeivijoje. Šio kongreso proga numatoma išleisti lietuvių ir portugalų kalbomis brošiūrą, kurią ruošia Jonas Antanaitis.

P. Amerikos Lietuvių III-jo Kongreso tikslas yra aiškus: apjungti Pietų Amerikos lietuvius bendrai kovai dėl Lietuvos laisvės ir lietuviybės išlaikymo išeivijoje.

Kongreso Rengimo Komitetas tikisi sulaukti šia proga svečių ne vien iš P. Amerikos, bet ir iš šiaurės Amerikos bei Europos. Tai būtų puiki proga pažinti egzotišką Braziliją, kuri nusteibintų ne vieną savo miestais, gamta ir pajūriu, o ir Brazilijos lietuvių nuoširdumui ir sveitimumu.

H. Mošinskienė

Kinietiški šešėliai...

IŠ MUZIKOS PASAULIO (1)

V. B.

GAILA, KAD NEIŠNAUDOJAME
VISŲ PUIKIŲ PROGŲ...

Europos lietuviai šiais metais galėjo pasidžiaugti visa eile gražių muzikinių įvykių. Kartu su dėju, vienoje vietoje būtų išėję tikrai puikius festivalis. Kadangi to būti negalėjo, bandykime bent spaudoje įvertinti.

Šveicarijos lietuviai, Vokiečių - Pabaltiečių Draugijos talkinami, gegužės mėn. Zueriche su-ruošė "Pabaltiečių Dienas". Toną davė lietuviai, tik atgarsis šveicarų spaudoje buvokerlerio-pai didesnis už aidus išseivijos laikraščiuose.

Gal taip ir reikia. Parengimų tikslas -- sąžiningu kruopštumu juos suorganizavo dr. A. Gerutis -- buvo reprezentuoti šveicarų tarpe. Tai pasiekta aukšta kokybe. Lietuviai buvo atstovaujami kamerine muzika, o tai, atrodo, kai kuriems tautiečiams nepatiko.

Juk muzika mums arba choras ar dainininkai. Jeigu jų kartais nėra, ar nėra kaip įdėti į bendrus rėmus -- tuščios, tarsi pastangos. Niekad, atrodo, nesirūpinome sistemingai veikti sveitimaučius, visad tik leisdavome jiems pasiklausyti to, kas mums patinka.

Tokių būdu sveitimaučių tarpe susidarė mitas, kad lietuviai

turi be galo turtingą folklorą, "vitališkus" chorą, dainininkus -- na, ir viskas. O šiaip, liet. kompozitoriai gal iš bėdos dar suharmonizuoja liaudies dainą, parašo fortepijono palydą. Daugiau, esą, "nesugeba"; bendrame tautų kurtinės muzikos koncerte nedalyvauja.

Kalti mes patys ir mūsų su-stingimas. Nepriklausomo gyvenimo masinis muzikos gyvenimas susidėjo iš operos, chorų, solistų, dar dūdų orkestro. Ta tradicija tęsiame išseivijoje, nes

kito daugumas mūsų nepažįstame.

Ranką ant širdies, bičiuliai "tiligentali" ir "netiligentali" -- kas žinome temą iš Čiurlionio "Miško", Gruodžio "Simf. Prologo", Karnavičiaus styginių kvartetų, Jakubėno simfonijų? O rašė instrumentinę muziką ir Šimkus su Tallat-Kelpša, Banaitis, Karosas ir Pakalnis, Gaidelis, Kačinskas, Bacevičius ir kiti.

Nežinome dėlto, kad prieš karą radijas ir plokštelės dar nebuvo tiek išplitę kaip dabar, o valdžia brangiam (šiandien daug pigesniai) gaidų spausdinimui neskyrė reikiamo dėmesio. Teisybė, visi buvome tada naujakuriai; inteligentijos stigo, miesčionių kaip ir nebuvo.

O vistik, iš anų metų turime tikrų instrumentinės muzikos deimantų. Turėjome ir tebeturime progų šiandien kompozito-

riams užsakyti veikalus -- pristatant prie ribotų mūsų galimybių. Tik, atrodo, retai kam tai ateina į galvą.

Žinoma, traukiantis iš Lietuvos mažai kas gaidų tepasiemė. Liaudies dainą nesunku iš klausos atkurti, kurtinės muzikos veikalo neatkursi. Bet per mažai dėjome pastangų tokias gaidas vėliau iš Lietuvos gauti.

O šiandien gyvename tikrą instrumentalinės muzikos triumfo amžių. Ignoruodami liet. kompozitorių instrumentinę kūrybą kenkiam patys sau ir saviems reikalams, stumtume stumiam liet. muziką į vokalinių getą, patys apstatome mūru.

Nepasakysiu, kad tautiečiai, bendrai paėmus, nebūtų muzikaliai ar nemėgtų muzikos. Priešingai! Tik išgirdus apie lietuvišką muziką, iškart įsijungiam kiti "bėgi", vokalinių. Dar gerai, jeigu instrumentiniam kūrinį atpažįstam kokią dainos temą, o jei ne -- velniop. Paskui mūsų vos 60 metų amžiaus kurtinėi muzikai statomi ištis keisti reikalavimai: norime, kad ji, 20 amžiuje rašoma, būtų galima panašesnė į Čaikovskį, Beethoveną, Mozartą. Maža ir to -- jeigu liet. kompozitorius neprilygsta Beethovenui ar Mozartui, esą jo visai nereikia. Ką čia mums reiki-
kia? Mes per pusę šimtmečio pagaminsim Beethovenų tiek, kiek visos tautos kartu paėmus nepagamino per šimtmečius...

Panašiai esą ir pas kitus, kaip matyti iš sekančio reklamos šūkio, išskabinto šimtmečio pradžioje JAV: "Come and hear the masterpiece of the fifth symphony by Ludwig van Beethoven! In all of St. Louis there are not even five people able to right such music!"

Apie tą skelbimą turėjau pagalvoti, perskaitęs vieno mūsų recenzento nuomonę apie Eduardo Balsio Styginių Kvartetą, išpildytą Zueriche; tasai buvęs ir blankus ir šiaip nevykęs, o svarbiausia, svetimių atliko...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Kaip ten buvo? Šveicarams buvo patiekta dar šie kvartetai -- estų Ed. Tubin, du latvio J. Vitolis, du Karnavičiaus, Čiurlionio ir Gruodžio. Pasirinkta -- Balsys. Rinkosi vienas geriausių Šveicarijos profesionalinių kvartetų -- Zuericho "Tonhalle-Quarteti", kuris vistik apie muziką šiek tiek nusimano...

Muziką Darius Lapinskas diriguoja St. Nikolaus (Stuttgarte) bažnyčioje liet. giesmių ir vargonų muzikos koncerte.

Br. Čepulevičiaus nuotrauka

Baimės
puoselėjimas

(Atkelta iš 1 psl.)

sisakė prieš tą sutartį! Jokia dauguma negali nubalsuoti, kas yra tiesa ar ne. Ją šiuo atveju parodys tik ateitis.

Prezidentui neatsakant Nixono klausimą, atsakymo tenka ieškoti įvairių komentatorių pagalba, kurie ėmėsi tą temą narplioti. Taip Ted Lewis iš New Times teigia, kad dar 1961 metais prezidentas J.F. Kennedy buvo įsakęs galimai sustiprinti atominių užtaisų kontrolę (Kaip tik tuo laiku pasirodė ir pora romanų, kuriuose buvo nagrinėjama karo "išnetyčių" problema ir gąsdinami skaitytojai.) Buvęs sugalvotas tam tikras "elektroninis raktas", kurio kodą turi pats prezidentas. O Scott-Allen praneša, kad negalint to užrakto pritaikyti mažiems ginklams, iš Vokietijos atšauktos Davy Crockett raketos, kaip tik tie ginklai, kurie sovietų puolimo atveju galėtų būti sėkmingai panaudoti prieš bolševikų mases. McNamara vokiečius ramina, aiškindamas, kad Davy Crockett raketos, kurias gali aptarnauti du žmonės, yra išimtos iš amerikiečių kariuomenės Vokietijoje apginklavimo dėl jų "netobulumo".

Tačiau ne vien tik prezidentas turi teisę įsakyti panaudoti atominius užtaisus. Jis tą teisę atvejais, kai jis pats jį negalėtų veikti, yra perleidis kitiems pareigūnams sekančia eile: Dean Rusk, Valstybės Sekretorius; McNamara -- Gynimo Sekretorius; to padėjėjas Cyrus Vance; Baltųjų Rūmų saugumo patarėjui McGeorge Bundy, o tiems visiems negalint, raketą galėtų paleisti Dr. Eugene Ghiron Rubini -- Gynimo Sekretoriaus padėjėjas tyrimo ir inžinerijos reikalams.

Žodžiu, tie visi atsitiktini, nerinkti žmonės, kurie nieko bendro neturėjo su krašto gynybos reikalais, turi didesnę galią, negu visą amžių tam ruošiami generolai. Juk jeigu tokio MacArthur būtų klausoma, nebūtų buvę nei Korėjos, nei dabar Vietnamo karų! Deja, kaž kokie nežinomi pareigūnai generolui suvaržė veikimo laisvę ir padarė žalos tik pačiom JAV. Sutinkant, kad civilinė valdžia yra atsakinga už karą ar taiką, sykį pradėjus karo veiksmus, reikia paklausti ir karių patarimo.

Puoselėjant baimę, kad taip daroma dabar ir buvo daroma per 1960 metų rinkimus -- tada buvo kalbama apie sovietų raketų persvarą -- tikrai nepasitarinama nei savo kraštui nei žinomajai apskritai. Juk einant tuo keliu per 1968 metų rinkimus geriausiai būtų nominuoti ne ką kita kaip patį Nikitą Chruščiovą. Nes tik jis vienas gali nuo atominės mirties išgelbėti tūlą rinkiką Smith! Ar tai ne absurdas?

Zuericho radiofonas, kuris tuoju užsisakė kvartetą koncertui (ir grojo per radiją). Šveicarų kritikai rašė, kiek susigėdė, kad muzika, kurią išgirdo "ne gėda visur pasaulyje groti" ir atsiprašinėjo, kad taip mažai girdėję ligi šiol apie lietuvių, latvių estų kurtinę muziką.

Ką, kiekvienas tegu pasilieka prie savo nuomonės, jeigu ja tikrai įsitikinęs; taip ir reikia. Bet, susimildami, kažkas vistik netvarkoj, jeigu visa eilė žinovų yra teigiamos, o dalis mūsų tautiečių kažkodėl neigiamos nuomonės apie liet. kompozitoriaus veikala!

Mano nuomone, E. Balsio kvartetas profesiniu lygiu, rimtu darbu, muzikališkumu, liaudišku elementu, mokoviškumu panaudojimo atžvilgiais priklauso prie tu, kurių visam pasaulyje per dešimtmetį sukurama vos vienas kitas. Dieve duok, kad tokių deimantų būtų sukurta daugiau.

DĖDĖS IR DĖDIENĖS IŠ
AMERIKOS

Vienas žymiųjų muzikos įvykių Europos lietuvių gyvenime buvo kelių stiprių muzikų atvykimas Europon, kuriais, deja, reikiamai nepasinaudota.

Mėnesiais Vokietijoje, niekam net nežinant, gyveno pianistai Antanas ir Lois-Carole Smetonai. Tarptautiniam konkurse premiją laimėjo jaunasis Motiekaitis. Bosas Stasys Citvaras, beveik niekam nežinant, atvyko ir po kiek laiko vėl išvyko, kaip reikiant jo į darbą neįtraukus. A. Kuprevičius, planavęs visą turnė po Europą, deja, dėl šeimyninių priežasčių, vykti negalėjo.

Ir gaila, gaila, kad neišnaudojom visų šių puikių progų. Be abejo, truko tam tikro entuziazmo visuomenėje: įdomu čia kam, kad "svetimiems" koncertuoja, "svetimas" premijas ima, "svetimųjų" veikalus groja. Štai, kur pagrindinė priežastis, kad net ir ten, kur rodoma iniciatyvos, nesurandama reikalingos visuomeninės paramos!

Ar nevertėtų tokiais atvejais geriau atsiaklausti vaikų - lietuviukų?! Manau, jie mylių mylias pėsti eitų, naktimis iš susijaudinimo nemiegotų, nestorėtų ir alksta gyvo įrodymo, kad jų lietuvių ne vien mamos bei tėvelio "nelaimė", o labai praktiškas, ypač "svetimųjų" tarpe sėkmingas dalykas!

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO, 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išeina: pirma-
dieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

TITULŲ GADYNEI ATBUNDANT

Nežymiai, beveik nepastebimai pradėjome gyventi naujų titulų ir jų aukštinimo gadyne. Nepastebimai, ir be blogos valios, jau turime išsivysčiusią naują titulų, gerbtinų ir "savo vertę" iškeliančių kastą, kuri visuomeniniame gyvenime jau "išgyveno". Be abejo, kad visiškai tos kastos apnuoginimas, žvilgsnis už jos tikrojo fasado, jos mentaliteto analizė, būtų labai rizikingas, gal net pavojingas o tikrumoje tai jau tikrai nedėkingas darbas. Tuo labiau, kad kokiam nors [pročiui] išgalėjus ir visuomenėje [ispilietinus, kritika ar pas-taba yra lygu kišimui nosies į širšių lizdą.

Tiesa (kalbant apie nosį), mūsų visuomenėje, šalia [vairių] ki-tokių sąvokų susimaišymo, ir nosis nebėra išorinė uoslės organo da-limi, bet kartais už galvą svarbesnis žmogui apspręsti ir jo vietai visuomenėje nustatyti mastu. Nors tai nėra vienu iš naujesnių iš-ra-dimų (seniai jau buvo sakoma, kad to ar kito "nosis nepatiko"), bet nosies patikimo ar nepatikimo sąvoka [ispilietino, ir to posakio iš-radėjas, bei būtų jį savo laiku užpatentavęs, šiandien jau būtų milijonierius.

Ne taip seniai Newsweek žurnale vienas kitas galbus perskaitęs įdomų straipsnį, kaip amerikiečiai mikliai keičia ir gyvenimui pritaiko naujus terminus, kuria net naujadarus, pritaikytus profesiniam išsilavinimui pabrėžti, kuo nors "išsikirti iš masės". Tai atskira, tegul ir savotiškai įdomi, tema. Iš jos paimsim tik porą pavyzdžių, kuriuose naujos terminologijos pagalba (ne kuo kitu) siekiama iškelti žmogaus statusą. Tuo būdu visuomenės akyse lyg ir pradingsta "ne-garbingi amatai", bent terminologijoje, ir taip iš žodžio "janitor" išsivystė žodis "custodian". Taip atsitikus, vienos bibliotekos cus-todian buvo priverstas reikalauti, kad jo "titulas" būtų pakeistas į archivarį. Ne veltui ir Milwaukee miesto žukščių vežikai [teikė] peti-ciją miesto valdybai, kad jie būtų oficialiai vadinami -- "public works combustible fieldmen". Kas be ko, išradinigi miestų inžinieriai ir planuotojai aiškės, kur pilamos miesto žukščių, ėmė ir pavadino -- "parkais konstrukcijos stadijoje"...

Ne vienas gal kilo klausimas, kur gi, pagaliau, tie tavo iškeltieji titulai ir kuo motyvuojį savo tokių titulų gadyne atbudimą. Šiandien gi nebeturime žmonių su valstybės oficialiai pripažintais titulaus. Jei tuos titulus turėjusieji ir juos garbingai užsitarnavusieji dar yra mūsų tarpe, retą kurį jų pamatysį šio meto gerbiamaųjų tarpe. Tik gerai [išžiūrėkit] parengimų pirmose eilėse sustatytas kėdės ir [sitikinsite]...

Vieno parengimo metu turėjau progą [sigyti] bilietus antroje eilėje. Atėjus į salę, pirmose eilėse žmonėms ieškančiam savo kėdės, atsirado maža maišelis. Matot, ta antroji eilė pirktų bilietų buvo tikrumoje penktąja eile. Pirmos trys eilės buvo paskirtos -- garbės svečiams.

Ką nors pagerbti, už tam tikrus nuopelnus ir pasidarbavimą kuom nors atsidėkoti, negi peiktinas reiškinys. Su tuo reiškiniumi ypatingai skaitosi parengimų vadovai. Jei jie toje protokolo srityje nėra naujokai, žino, kad tos trijos kėdžių eilėse turės sutilpti gerbiameji su gerbiamausiomis, ne kartą ir su visais gerbiamausiu-kais.

Kartą naujai išrinktas vienos organizacijos pirmininkas nusi-skundė tąja "mada", kad, girdi, kaip gi iš parengimo gali tikėtis pel-no, kai beveik reikalaute reikalaujama pačias geriausias salėje vie-tas užleisti naujos gadynės tituluotiems. Atrodo, kad jį [tikinau], jog tų tituluotųjų teritorija nesiekia toliau jų pačių organizacijų ribų. Juos pagerbti suspėsite tada, kai jie tikrai to bus užsitarnavę. O kad tų naujos gadynės tituluotųjų pretenzijos ir siekia toliau jiems pri-klausomų kompetencijos ribų, tai yra mūsų visuomeninė yda, kurią laikas pradėti taip ir vertinti.

Negerai, kai yda darosi [pročiui]. Negerai, kai titulas ugdo pre-tenzijas. Žmogus užmiršta savo pareigas ir ne darbu, o pretenzi-n-gumu siekia pateisinti ir apginti titulą. Kūrybiniu darbu ir pasižven-timu laimėta pagarba lieka savo vertę žinančio žmogaus privačiu, intymiu pasitenkinimu. O į kūrybinį darbą ir pasižven-timą žiūrėti maloniau iš ten, iš kur nežinuri grimo ir dirbtinos valdybos. (J.Č.)

LAIŠKAI

ATSISAKAU LIFE ŽURNALO

Visiems yra žinoma, kad kone visa didžioji Amerikos spauda yra [istikinusi], jog pati geriausia politika yra šunuodegauti bol-ševikams. Tuo būdu, girdi, esą būsia galima išvengti karo ir laimėti laiko, per kurį bolševi-kai pasikeis ir savo galvojimu priartėsia prie vadinamųjų libe-ralų, kurie lengva širdžia parda-vinėja bolševikams svetimą nuo-savybę ir žada rojų žemėje, ku-rio jie nei gali, nei nori sukurti.

Vienu iš tokių žurnalių, pasku-tiniu metu nudardėjusių į meili-kavimo bolševikams pakalnę, yra "Life", kurį aš prenumeravau-si apie 20 metų. Neseniai atėjo man priminimas atnaujinti prenume-ratą, bet šį kartą aš "Life" ad-ministracijai parašiau, kad man su "koegzistencijos" apashtais nepakeliui ir "Life" daugiau ne-beprenumeruosiu, o tuos pinig-us geriau sunaudosiu vertingesniam tikslui. Rasit, kai kurje mano bičiulių jau yra pasielgę taip, kaip

aš, ar ketina panašiai pasielgti. Jiems aš norėčiau pasiūlyti vie-toje "Life" užsiprenumeruoti bet kurį vieną leidinį iš skėnčių: "National Review", 150 East 35 Street, New York, N.Y. 10016, Human Events, Inc., 410 First Street, S.E., Washington, D.C., ir America's Future, Inc., 542 Main Street, New Rochelle, N.Y.

Julius Smetona
Cleveland

LITUANISTINIO ŠVIETIMO KELIU ŽENGIANT

K. Donelaičio lituanistinės mo-kyklos Chicagoje tikslas yra su-teikti mokiniams lituanistikos ži-nių, supažindinti su toli likusiu tėvų kraštu Lietuva ir įsamoninti jauną, jau daugiausia svetima-me krašte gimusį Lietuvį neiš-sižadėti savo tautybės. Kuo dau-giau išsivijoje užaugęs lietuvis turės lituanistinių žinių ir Lie-tuvos pažinimo, tuo lengviau jam bus jaustis lygiateisiu piliečiu šia-me krašte ir, tarp nepažįstančių-jų Lietuvos, atremti jų lietuviams ir Lietuvai skiriamus užmeti-mus.

K. Donelaičio žemesniosios ir aukštesniosios lituanistikos mo-kyklos tikslas ir yra perduoti tas žinias suprantamiausiu ir tinkamiausiu būdu, kad mokiniai, bai-gę šias mokyklas, būtų gerai išė-ję priimtų programų kursą, įsa-moninti toliau tęsti lituanistinių žinių ieškojimą lituanistiniam ir Pedagoginiam Institute, kuris pa-ruoštų mokytojus ateities dar-bui. Tikslai tvirtai paruoštas ir lituanistiniam išlavintas jaunimas galės ir toliau tęsti iki šiol vy-kusią lietuvišką visuomeninę, kul-tūrinę ir tautinę veiklą.

Lituanistinis švietimas buvo sugrupuotas į tris dalis: žemes-nioji 8-rių metų, aukštesnioji 4-rių metų mokyklos ir Lituanisti-nis Pedagoginis Institutas, kurį baigę turi teisę dėstyti lituanis-tinius dalykus net ir JAV uni-versitetuose.

1958 m. lapkričio mėn. 29-30 d.d. Chicagoje įvykęs mokytojų ir švietimo darbuotojų suvažiavi-mas atliko savo užduotį, kurio išdava buvo LB Švietimo Tary-bos patvirtinta 8-rių žemes-nės lituanistikos mokyklos metų programa. Šios programos laiky-tis buvo paprašyta visų žemes-nųjų mokyklų.

Jau net ir tada švietimo va-dovybė nebuvo užtikrinta šios pro-gramos tobulumu, nes išleistos programos knygelės įvade randa-mas šis pasisakymas: "Žinoda-mi, kad tik mokyklų praktikos darbe gali parodyti šią programą pritaikomumas, dideliu pasi-tikėjimu kreipiamės į dirbančius mokytojus, prašydami bendra-

darbiauti, pasisakant dėl taisyti-nų vietų".

Po penkių K. Donelaičio mokyk-los darbo metų išryškėjo ir tos programos taisytinos vietos. Pirmiausia, vieniems mokslo metams nustatytas kursas buvo lengvai užbaigiamas ir dar gero-kai prieš mokslo metų pabaigą, ir pavasarį buvo galima pradėti net sekančių mokslo metų pro-gramą, ką kai kurie mokytojai ir darydavo. Tai praktiškai rodė, kad ištisai einant lituanistinę pro-gramą per tris mokslo metus ga-lima išeiti keturių mokslo metų programą, nė kiek neapsunkinant mokinių. Išvadoje: aštuonių metų lituanistinės žemesnės mokyklos kursą galima išeiti ir per šešis metus.

Antra, ypatingai keliuose pasku-tiniuose metuose atsiradęs reiš-kinys, tai aukštesniųjų (5-to 6-to ir 7-to) skyrių mokinių per-ėjimas mokyti į aukštesnias li-tuanistines mokyklas, neišėjus tiems skyriams skirtos progra-mos. Tas žymiai apkarpė moki-nių pasiruošimą aukštesniam li-tuanistiniam kursui, ir sunaikino šeštadieninių žemesniųjų lituanis-tinių mokyklų paskutiniuosius du skyrius. Tam paremti būtų gali-ma duoti net ir statistinius davi-nius.

Be šių dviejų pagrindinių prie-žasčių prisidėjo dar ir trečia. Giliai įvertinant mūsų lietuvių tėvų nuosirdų ir kiekvieną šeš-tadienį įrodytą norą išauklėti vai-kus geresniais lietuviais, ir su-sidarius sąlygoms priderinti pro-gramą šešiesiems mokslo metams žemesnioje lituanistinėje mokyk-loje, šis patvarkymas žymiai pa-lengvintų tiek tėvų, tiek ir moki-nių gyvenimą, nes susitaupo dve-ji metai šeštadieninio vežiojimo bei intensyvaus mokymosi. Per šešis mokslo metus būtų išsina-ma visa LB Švietimo Tarybos pa-tvirtinta žemesniosios lituanisti-nės mokyklos programa, o per sekančius ketverius metus visa aukštesniosios lituanistikos mo-kyklos programa.

Šiuo metu K. Donelaičio litu-anistikos mokykloje veikia pa-rengiamasis skyrius, kuris pa-

Žvilgsnis į ateitį...

Vyt. Maželio nuotrauka

ruošia vaikus skaitymui, šeši žemesniosios lituanistinės mo-kyklos skyriai ir penka ir šeš-ta aukštesniosios mokyklos kla-sės, kurios pamečiui išaugs į ke-turių metų aukštesniąją mokyklą.

Už tokį lituanistinę progra-mos sutvarkymą jau praeitą pa-vasarį pasisakė K. Donelaičio mokyklos mokytojai ir tėvų ko-mitetas bendrame posėdyje. Po to K. Donelaičio mokyklos ve-dėjas žodžiu ir raštu kreipėsi į LB Švietimo Tarybos pirminin-ką gauti šiam projektui prita-rimą. Bet žodžiu duoti pažadai liko neištesėti, o į raštą iki šiai dienai dar negautas atsakymas.

Besitariant mokslo metams, ir nesulaukiant atsakymo iš LB Švietimo Tarybos, buvo sudary-ta mokytojų komisija, kuri iki šiol vartotą žemesniųjų lit. mo-kyklų programą sugrupavo še-šiesiems mokslo metams, net su ke-liais papildymais, padedančiais mokiniams lietuviškai orientuo-tis svetimame krašte.

K. Donelaičio lit. mokyklos mokytojai jaučia didelę atsako-mybę už 400 lituanistiniam auk-lėjimui ir mokymui patikėtų mo-kinių. Stengiamasi vartoti visas geriausias senasias ir naujasias priemones priemokinių prieiti, jį suprasti ir perduoti lituanistines žinias jam suprantamu ir aiškiu būdu. Mokykloje neapraktikuojamas pigus pataikavimas nei vai-kams nei tėvams. K. Donelaičio mokykla, turėdama profesiona-lus mokytojus, yra pajėgi susi-tvarkyti ir patvarkymus įvykdyti.

Iš LB Švietimo vadovybės bu-vo tikėtasi daug gilesnio proble-mų ir esamų sąlygų supratimo bei veikimo. Kažin kodėl taip il-gai buvo toleruota pačios Švie-timo Tarybos patvirtintos pro-gramos neišpildymas ir nebai-gusių žemesniąją lit. mokyklą mokinių priėmimas į aukštesnia-sias lit. mokyklas. Argi pedagogi-nis drausmingumas ir pagarba kolegai Lietuvos mokytojai, kurį

pilna žemesnėse lit. mokyklose, aukštesniųjų lit. mokyklų moky-tojams netaikoma? Net ir tada lietuvis mokytojas nieko nesakė, tik pagallo to lietuvi - mokinio kuriam buvo nukerpama dviejų mokslo metų programa.

K. Donelaičio žemesnioji ir aukštesnioji mokyklos ir toliau vartos programai atitinkamus ir pedagogų paruoštus vadovėlius. Šiais mokslo metais jau einama pertvarkyta programa, bet ne-paliekant jokių spragų. Mokiniai, programos atžvilgiu, imami nuo ten kur buvo palikti praeitą pa-vasarį ir vedami iki to taško, kur gale mokslo metų turės baigtis tiems metams skirta programa.

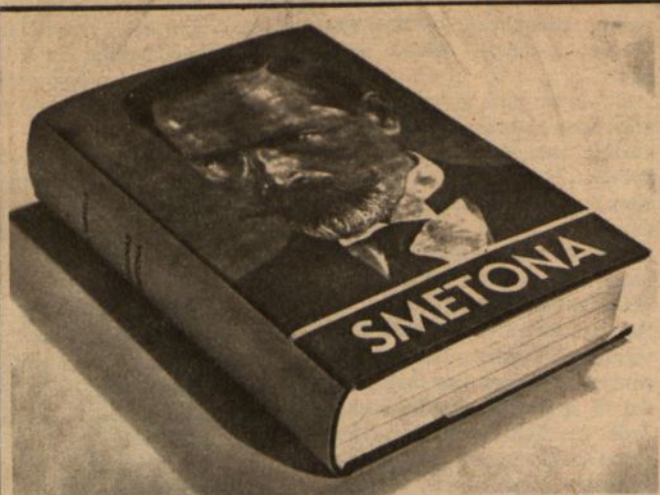
Anksčiau baigę pagrindinių lit. dalykų programą, galės anksčiau baigti ir Lituanistinį Institutą. Gi praktika parodė, kad jaunesnio amžiaus vaikai noriau klauso tė-vų ir lanko lituanistines mokyk-las.

Būtų labai pageidautina, kad LB vadovai, vietoj barimo ir taip jau sąžiningai ir kruopščiai lais-va laikais dirbančius mokytojus, pasirūpintų per Board of Education išgauti tam tikro pripa-žinimo lituanistiniam išsilavi-nimui už pirmuosius šešis ir antruosius keturius lit. mokyklų metus. Jau yra "high-school" mokinių, kurie būdami pažan-gūs ir patekę į amerikiečių "honor-roll", norėdami ten iš-silaikyti, turi dalyvauti savo mo-kyklų taip vadinamose "extra curricular activities", kurios su-laiko juos nuo lituanistinių pa-mokų šeštadieniais. Jeigu lit. mo-kykla būtų užskaityta, kaip pri-dėtinis lavinimasis, būtų di-delis laimėjimas visai lietuvy-bei.

K. Donelaičio mokykla jau tre-ti metai, kaip išsilaiko valstybi-nės McKay mokyklos patalpose, ir kas metai daugiau įsigyja tos mokyklos amerikiečių mokytojų pagarbos. Darnus mokytojų ir mokinių darbas ir nuosirdūs tė-vų ir mokyklos vadovybės san-tykiai aukštai išskėlė mokyklos drausmės lygį, kuris palieka savo pilitus ir bendrą išlavimą. Ir tėvų ir mokytojų tikslas iš-auginti ir išlavinti tvirto cha-rakterio susipratusių, sąmonin-gus jaunus lietuvius, kurie ir toliau galėtų tęsti gyvą lietuviš-ką veiklą savo tautos ir tėvynės naudai.

Pasirašė: J. Širka, K. Done-laičio lit. mokyklos vedėjas, kun. J. Juozėvičius, mokytojai: D. Bin-dokienė, I. Bukaveckienė, S. Bu-rokienė, E. Diminskienė, V. Gu-tauskas, P. Lampsaitienė, A. Martienė, M. Plačienė, O. Pau-likienė, K. Skalsgiryš, I. Šere-lienė, V. Snarskis, S. Šukellienė, D. Šukelytė, M. Šulaitienė, J. Radvilaitė, B. Vindašienė.

Tėvų komitetas: V. Albrechtas, J. Sugintas, L. Butikienė, J. De-renčius ir L. Ramanauskas.

ANTANO SMETONOS MONOGRAFIJA

ALEKSANDRO MERKELIO veikalas jau siun-tinėjimas prenumeratoriams.

Šį leidinį dar galima įsigyti prisiuntus 10 dol. Povilui Ališauskui — 107-17 118th St., Richmond Hill, N. Y.; K. Pociui, 3908 Fir St., East Chicago, Indiana; ar Dirvai — 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Imp. 3-Star FRENCH COGNAC	5th	4.59
2. Antique Bourbon Kentucky Str. Whiskey ..	5th	3.98
3. CANADA DRY VODKA	5th	2.98
4. Imp. French NAPOLEON Brandy	5th	3.35

5. COINTREAU Liqueur	5th	4.75
6. CHIANTI Imported Wine	5th	.98
7. Zeller SCHWARZE KATZE	5th	1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

AKIMIRKOS

Sapnas apie Salomėją (2)

BRONYS RAILA

Konrado kavinė, kaip ir paprastai, tą vakarą užėmė. Žmonių pilna, o vietos nedaug. Kavinė tada susidėjo tik iš prieangio su bufetu, kambario prie gatvės ir kiek didesnės svetainės užpakalyje. Ji dar nebuvo išplėsta į kiemą, kada atsirado daug daugiau jaukios erdvės ir intymumo susitikti tinginiams ir įsimylėjėliams aplink fontanuką sumušus brangaus draugo Bronys Pundžiaus vandens šėšes skulptūra.

Patikslinant kai kurių rašančiųjų prisiminimus apie žavųjį Konrado plepalų klubą, reikėtų pasakyti, kad ten lankydavosi ne kiekvieno metu ta pati publika. Svečiai ir pastovieji klientai keisdavosi. Dieną apie 11-12 valandą čia pradėdavo gužėti bedarbės ponitės, kai kurie "sunkiai dirbantieji" valdžios ar komercijos ofisų viršininkai, kiek advokatų, spaudos, mokslo ir meno atstovų. Popiet apie 5 valandą čia dar pasirodydavo tos pačios priešpriešinės kategorijos dalyvių, atmiešiant juos jaunimo ir šiaip margesnė publika. Gi vakariūs užgoždavo visai kitokia miesčioniška diduomenė, valdininkai, prekybos ir pramonės įstaigų tarnautojai, ypač žydai su žydėkomis, kurie sudarydavo mažiausiai pusę visų svečių.

Bet ir dieną ir vakarą Konrado kavinė vienodai būdavo pilna rūkalo dūmų, lėkštelių ir šaukštukų traškėjimo, gerai išmankštintų ir išsiskirti norinčių liežuvių traškėjimo stiprios kavos aromato ir gardžių, "namie keptų" pyragaičių kvėpavimo. Viena mano pažįstama ponė kartą tvirtino, kad jos uoslė taip jautri ir nosis taip gerai išlavinta (o nosį ji turėjo stambia, ilgą, semitišką), jog ji nepažintėjęs galint pasakyti, kokį pyragaitį padavė atnešė kaimyniniam staleliui: obuolinį, vyšninį, avietinį, šokoladinį ar "supistaškomis"...

Salomėja, Venclova ir jūsy taras tą vakarą užėjome į Konrado kavinę ne išragauti pyragaičių "su pistaškomis" ir ne dėl kavos aromato. Abi svetainės užėmė ir buvo perpildytos. Laimel, kažkuriai grupei čia pat išeinant, gavome laisvą staliuką. Aplinkui sėdėjo daugiausia "misiškiai", jokių pažįstamų nesimatė. Nereikės varžytis, kalbėtis bus galima laisviausiai.

Tą visą vakarą Salomėja buvo rami, lygi, nė karto nepasikarščiaavo, kaip ir visada vėliau per bendrus pokalbius ji laikydavosi labai ramiai, veiktyliai. Tik akys kartais sublizgėdavo ar lūpų prikašdavo. Šiaip, kaip vėlesnieji liudininkai pasakoja, ji dažnai mokyklos klasėje dėl ko nors susijaudinus staiga pravirkdavusi ar pati viena verkdavusi savo kambarioje, - bet man niekada per gerus pusantrų metų artimo bendravimo neteko jos verkiančios matyti. Dažniau ji stengdavosi būti kaip tik ramiai išdidi.

Ji anuo metu buvo gana smulki, žemoko ūgio, šilta ir simpatinga, apskritveidukė, neįmanoma pavyzys ir atrodė dar jaunesnė, negu jos tada tik peržengtieji 26 metai. Taigi, užtenkamai subrendusi savarankiškam gyvenimui ir galvojimui, pilnai atsakinga už save, bet vis dar labai jauna. Tik ir mudu su Venclova tada dar nebuvo dideli seniorai: už Venclovą ji vistiek buvo vyresnė bene dveji metai, o už mane net penkeriais... Tačiau, - o, tasai palaimintas jaunystės žilumas! - mes jautėmės už ją vyresni, daugiau subrendę ir galį būti ne tik jos kritikai, bet net ir mokytojai. Bet koki kitai jūsy darytumė, jeigu taip keistai susidėstė aplinkybės?

Ji iš tolimo provincijos užkampio atvyko mums pasiguosti, paklausti mūsų patarimo, mums pranešti apie įvykusią milžinišką revoliuciją jos didžiulėje širdyje ir mažutėje galvelėje.

Kai ilgas pokalbis neįrašomas į juostelę ar kitą dieną jo dalyviai neatlieka smulkių užrašų ir ypač kai toks pokalbis yra vykęs prieš 33 metus, neįmanoma tikėti, kad kas galėtų jį atpasakoti lygiai tais pačiais žodžiais, išsamiai ir tiksliai perduoti kiekvieną minties niuansą ir stilių. Venclova tati yra bandęs surašyti po karo, bet fragmentiškai, ne pilnai, šio bei to gal nebeprisimindamas, kai ką sąmoningai nutylėdamas, kai ką pridėdamas ar savaip aiškindamas.

Negalėčiau ir aš gulditi galvos už kiekvieną žodį ir frazių šimtaprocentinį autentiškumą. Bet tas pirmasis išsamus pasikalbėjimas su Salomėja buvo tiek

ypatingas ir mums įdomus, kad esmės ir net kai kurių pavienių posakių nebuvo galima greit pamiršti.

- Jūs gal nepatikėsite, - pradėjo Salomėja, kai mums padavė kavą su citrina, bet be pyragaičių, - aš buvau jūsy žurnalo skaitytoja nuo pirmo numerio ir skaičiau labai atidžiai. Aš jums priitariu, aš norėčiau būti su jumis. Aš nebegaliu pakelti gyvenimo Lazdijuose. Aš nebegaliu pakelti viso mūsų gyvenimo su jo melais, niekšybėmis, veidmainystėmis, išnaudojimu, neteisėybėmis. Aš nebegaliu ilgai tylėti. Noriu padėti tiems, kurie su tuo kovoja. Daug galvoju, kankinausi, blaškiausi. Bet taip jau negali trukti amžinai. Kas man daryti?...

Buvo galima nujausti, kad kažkas dedasi su Salomėja. Tačiau kad jos galvojimai ir kankinimai jau taip toli nuėjo, mums buvo staigmena. Kas daryti, kas patarti? Pažinkime arčiau vieni kitus, eikime iš vieno, tiesa juk mūsų ir mūsų ateitis. Bet bus sunku, bus triukšmas. Ir ar jūs žinot, kad prarasit visa, ką turėjote ir turite? Jūs iš visur išmes ir židurs kaip į raupuotąją. Persekios, šmeižs, išjuoks, laikys beprote. Jie visi raitysis iš pykčio, mūsų kleras pasipūs... Ar jūs tą viską numatėte? Pagaliau, ar jūs taip galutinai tikra už save? Kas svarbiausia jūs paskatino taip pasiprešti?...

- Visą pergalvojau dešimtimis kartų, - pakrimsdama lūpų ir daugiau prižemindama balsą tęsė Salomėja, - Ką jie galvos ar darys, man visiškai vistiek, visiškai nesvarbu. Nepažįstusiu, kaip nors išgyvensiu. Ir ligi šiol ne kasdien man būdavo pyragai. Ir nelauksiu, kol mane išmes, pati išeisiu. Tai visai nesvarbu, nekalbėkim daugiau apie tai. Aš tik socializme matau tiesą ir teisingumą, tik pas socialistus matau tikrą ir nuosirdžius žmones. Jų ateitis, ir tai bus mano ateitis. Nebepakenčiu ypač to davatyno ir to tinklo, kuriuo buvau supančiota nuo vaikystės ir tebeapančioma visą laiką. Užteks klebonų, užteks dar už juos blauresnių pasauliečių veidmainių. Užteks tarnauti "dievo tarnams"...

O! Girdėti tati iš katalikų poetės buvo neįprasta, nors mūsų ausims tati skambėjo, žinoma, švelniai, beveik saldžiai. Mes buvome jau tokio amžiaus, kada su moterimis noriai bendraujama, bet jomis nebepasitikima. Mūsų reikaluose kaip tik neseniai buvo turėję klastingų patyrimų. Net trys merginos "mylinčios literatūra", ieškojo mūsų kompanijos. Bet greit pastebėjo, kad dvi iš jų daugiau meilės ženklų rodė ne tiek literatūrai, kiek mūsų kolektyvo gerai nuagusiui žemaičiui Jonui Šimkui. O viena, graži valdovė išlavinta Kauno daktaro dukrelė, mokanti daug svetimų kalbų, gundė galėsianti mums padėti vertimais iš prancūzų kalbos. Tik tuos vertimus skaityti ir taisyti būnuodugniai ir ligai komentuoti vis atnešdavo man, blogai išauklėtam neprosytų kelnų barbarui... Ir blogiausia, - tie vertimai netiko mūsų spaudai.

Tačiau dabar instinktas sakė, kad toks nebuvo Salomėjos Nėries kazusas. Nė viena iš anų merginų taip nekalbėdavo. Dievas, tikėjimas, klebonai, socializmas, ateitis, gyvenimo melai, kankynės, kova, man nesvarbu, nepažįstusiu! Tai visai kita kalba, visai kitokio stiliaus mergaitė, pagaliau, visai kito prestižo poetė. Čia kažkas rimčiau.

Čia prie juodos kavos puoduko su citrinos riplute sėdėjo susigūžusi ne "literatūros meilė", bet gili pasaulėžiūros drama, skausmingas ir tikras asmenybės ložis. Nė, čia nebuvo galima daug abejoti. Visa tai buvo giliai išskentė, per daug tragiška, ir kartu kažkas labai tyra ir labai gražu.

Dar bent porą valandų Salomėja kalbėjo apie savo pergyvenimus ir tvirtą pasiryžimą pradėti

PUSMETIS PO REVOLIUCIJOS BRAZILIJOJE

JURGIS ŠATORIUS
Dirvos korespondentas
Brazilijoje

Šešeri mėnesiai yra trumpas laikotarpis revoliucijos pasiekimams ar nesiekimams įvertinti. Vienok esama daugelio skaudžių vietų, apie kurias rašo ir daug rūpinasi visa Brazilijos spauda. Yra žinoma taisyklė, kad jokia valdžia visų niekada negalėjo ir negalės patenkinti. Gi net danguje, kaip minima senuose raštuose, visų gabiųjų angelas Liuciferius sukilo prieš dievišką tvarką dėl gero gyvenimo... Gi čia žemė, Brazilijos tvarka.

Taigi ir porevoliucinė Brazilijos valdžia, prieš kurią, lyg Carica kalnai, mūro siena stovėjo politinės ir ekonominės problemos, nesugebėjo per šešerių mėnesių laikotarpį pragręžti tokį tunelį, per kurį visi brazilai būtų galėję patekti į laimingesnį ir sotesnį gyvenimą. Paveldėtosios problemos buvo kuriamos per pastarąjį dešimtmetį, o naujas režimas nėra joks stebukladaris, kad visas negeroves pašalintų per trumpučius šešerius mėnesius. Tuo labiau, kad ir esamos valdžios viršūnėse, kaip ir kiekvienoje vyriausybėje, sėdi žmonės su įgimtomis ydomis, su savitu išauklėjimu ir savo pažinimais ir tam tikras didžiulės Brazilijos gyvenimo problemos.

Revoliucijonieriai pirmoje eilėje stengėsi sulikviduoti prokomunistinį ir korupcinį elementą, kuris lyg devynagalvė hydra, atrodė, jau buvo bepraryjanti krašto laisvą gyvenimą. Šios kovos pagrindinis frankis buvo ne "kulka" ir "pakaupis", kaip tokioj komu-

"naują gyvenimą".

Didžiausias jos nusivylimas buvo tikėjimu, slegiančia aplinka Lazdijuose, buvusiais kolegoms ateitininkais, ypač jų intelektualais ir kai kuriais mokytojais. Ji nė žodžio nekalbėjo apie kokius savo naujus pažįstamus lietuvius socialistus Venclovą, dariusius jai įtakos, ar apie santvarką, kurioje visi gyvenome, bet su kuria ji, matyt, dar nebuvo konfliktiška susidūrusi. Kam ji tuo metu jautė daugiausia kartumą iš tų tesuminėjų tik dvi pavardes, - vieno pasauliečio katalikų intelektualo ir vieno kunigo. Abu jie tebėra gyvi, kai kurių laikų labai garbingais, vienas šiaip, kitas anapus uždaugos, tad geriau ir mes dar neminėkime. Galėčiau tik pridėti Krupavičiaus ramybę ir malonumą, kad jo vardas Salomėja nė karto nepaminėjo per visą ilgą mūsų pirmąjį pasikalbėjimą...

Tą vakarą mes susitarėme, kad Salomėja aiškiai, viešai, galutinai ir be rezervų stotų "Trečio Fronto" kolektyvą. Apie tai galės būti įdėtas žurnale jos specialus pareiškimas ir naujos kūrybos pavyzdžių. Mes jau ruošėmės netrukus išleisti penktąjį, žymiai storesnį numerį. O bus bomba, garsiai neišsakydamas pagalvoju.

- Turiu tik vieną prašymą, - pasikalbėjimams baigiantis nedaršiai lyg varžydami pasiskakė Salomėja, - Jūs tai turėtumėte suprasti ir man nekludyti. Aš paruošiau savo vėlesnių eilėraščių naują rinkinį. Jis tuoj bus baigtas spausdinti. Išleidiu "Sakalo" bendrovė. Tai yra dokumentas mano nueito kelio. Jis man vistiek savotiškai brangus. Jo neištrinsi. Jis rodo, ką jaučiau ir išgyvenau. Kas norės suprasti, galės suprasti. Rinkinys vadinsis "Pėdos smėly". Toks pavadinimas man gražus ir labai teisingas. Toks buvo mano kelias ligi šiol: per byrantį slenkantį, gurgždantį smėlį... Praėjai per tą smėlį, syvuodama, lengvai, žaidžiant, nerūpestingai, ir pasilieka tik pėdos. O paskui vėjas jas užpušo. Laivai ant kranto sudeginti. Pėdos pradingsta. Prasideda naujas gyvenimas!...

Nors ir be entuziazmo, mudu su Venclova iš karto nesiginčydami sutikome su šiuo Salomėjos noru. Per daug būtų buvę nedora ir per žiauru prieštarauti tokiam poetiškam jos būdui atsivieikinti su praeitimi. Ypač tokio įtempto pasiryžimo akivaizdoje paskutinį kartą perbėgti minkšto, puraus smėlio kopas ir basomis kojytėmis užšokti ant aštrių akmenų naujai, daug šiuurkesnei kelienei.

daugiau demokratinų laisvių, nors jų visų atstatymo tesulaukime tik tolimesnėje ateityje... Žmonės jau pavargo beklausydami tvirtinimų, kad dar reikia daug ką bausti. Tuo tarpu, kai valdininkai atidengia menkus po grindžio veikėjus, prekių kainos kyla į padanges.

Neužmirština, kad šį mėnesį baigsis daugelio įmonių kolektyvinės sutartys ir todėl reikia laukti, kad tai iššauks socialinius susidūrimus ir naują įtampą.

Tautinės problemos, kaip žemės reforma ir kitos, tebelaukia sprendimo. Valdžios viršūnėse neturima nuovokos, kas reikėtų daryti. Kalbama apie parlamentarines sistemas gražinimą. Tačiau liaudis tenori vieno dalyko: grįžimo į demokratinę santvarką, nes tik tada bus galima išspręsti visas degančias problemas" -- rašė laikraštis.

Šiam Institucinio Akto likvidavimui artėjant ir kiti dienraščiai, kaip Jorنال do Brasil, Jorنال do Comercio ir O Globo kėlė panašias mintis savo puslapiuose.

Tačiau kai kurie revoliucijos vadovai ir organizatoriai, kaip generolas Mauro Filho, (neseniai nušalintas iš IV-tos armijos vado pareigų, į kurias tebuvo paskirtas vos prieš tris savaites laiko) prezidento dabar paskirtas Aukščiausiojo Karliuomenės Teismo pirmininku, perimdamas šias pareigas IX, 30 pareiškė: "Institucinis Aktas neatliko jam pavestos pareigos -- šis bandymas nepavyko. Man, čia, kad sekančiais metais (1965), kai daugelio valstijų gubernatorių pareigos baigsis po penkių metų, tada vietoje gubernatorių reikėtų paskirti karus - generolus! Aš niekada nepatenkinsiu jokių "Habeas Corpus" politikiems nusikaltėliams", -- teigė Mauro Filho.

Taigi, tarp reikalaujamo nuosaikumo ir demokratiškų laisvių grąžinimo esama ne kiek nesilpnėsių balsų, kurie norėtų, kad tokios laisvės būtų suvaržytos ilgesnį laiką.

Nėra jokios abejonės, kad prezidentas Castelo Branco ras galimybę ir progą suderinti šias diametraliai priešingas pažiūras, lygiai kaip kad jis sugebėjo įtrikuoti Braziliją į demokratiškų Lotynų Amerikos valstybių sambūrį, pasmerkdamas Kubą ir tuo pačiu Sovietų Sąjungos kišimąsi į Vakarų pusrutulio valstybių vidaus reikalus.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų
Lietuvoje pageidaujamų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov. Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

Kaip kiekvienam Ohio gyventojui, 65 ir vyresniam, pasinaudoti naujuoju įstatymu

Naujo Ohio įstatymo dėka virš 50 vadovaujančių draudimo bendrovių galėjo apsiungti naujam žemai kainai Ohio gyventojų, 65 ir vyresnių draudimui.

Tai vadinasi Ohio 65. Tas planas suteikia platų ligoninės, vaistų ir operacijų draudimą. Mokestinatytas toks, kad atitiktų pensijon išėjusių biudžetams.

Planas nereikalauja sveikatos patikrinimo ir blankų pildymo. Nėra ir amžiaus ribos. Sūnūs ir dukros gali apdrausti tėvus be jų parašų. Gi audrauda ne nutraukiama nei ligai užsitęsusi nei pasikartojusi.

Veikite dabar. Apsaukokite savo sutaupas senatvei. Teiraukitės draudimo agento informacijų apie Ohio 65 — arba išsiųskite žemiau dešimties kuponą. Ohio 65 įsirašymas baigiasi spalio 31 d.

HEALTH INSURANCE ASSOCIATION
6 East Long Street, Columbus, Ohio 43216

Please mail me complete information on Ohio 65. I understand there is no obligation.

OHIO 65 HEALTH INSURANCE ASSOCIATION
Dept. N14, 6 E. Long St., Columbus, Ohio 43216

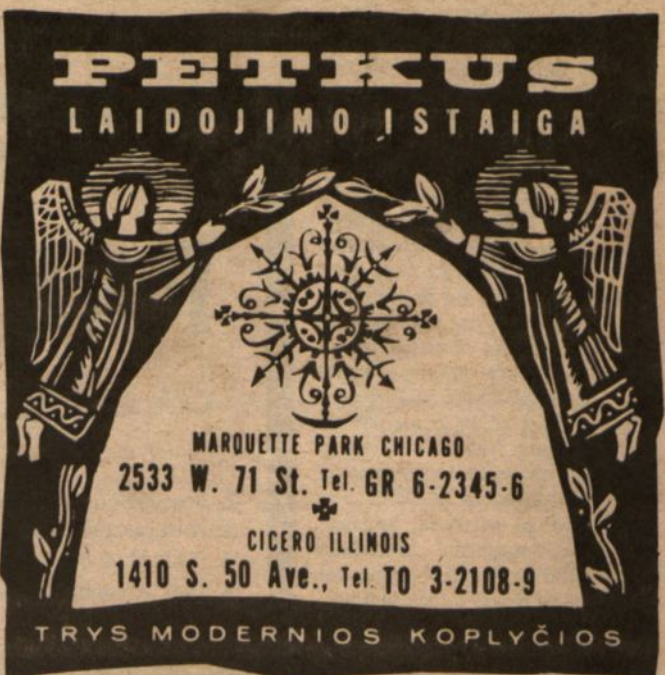
Name _____

Address _____

County _____

City _____

State _____

Dail. Vytauto K. Jonyno kūriniai Clevelande

Ši dail. V. K. Jonyno paroda, surengta Gallery International, pristato dailininko paskutinių metų kūrybą. O toji kūryba plati. Ji apima ir grafiką, ir litografiją, piešinius, ir akvarelę, ir net skulptūrą, kuri Cleve-

lando lietuviams bus bene mažiausiai pažįstama.

Anksčiau V. K. Jonynas reikėsi kaip grafikas, knygų iliustratorius. Šioje srityje susidarė gera varda. Atvykęs į Ameriką, jis prisitaikė prie naujų sąlygų ir

išgudė įvairias meno šakas: pradžioje dirbo litografijas, liejo akvareles. Su kitu draugu, amerikiečių dailininku, Shepherdu įsikūręs bažnytinio meno studiją, susidūrė su naujomis įvairiomis galimybėmis. Pradžioje studija ribojosi tik vitražais, vėliau įjungė ir kitas vidaus dekoravimo sritis. Pats V. K. Jonynas be visos daugybės vitražų sukūrė gana daug skulptūrų ir net architektūros kūrinių.

Šioje parodoje visai nepaliesta vitražų sritis. Sunku buvo juos atgabenti, pritaikyti parodai. Bet ir to, kas čia išstatyta, pilnai užtenka, kad susidarytum vaizdą apie dabartinę dailininko kūrybą.

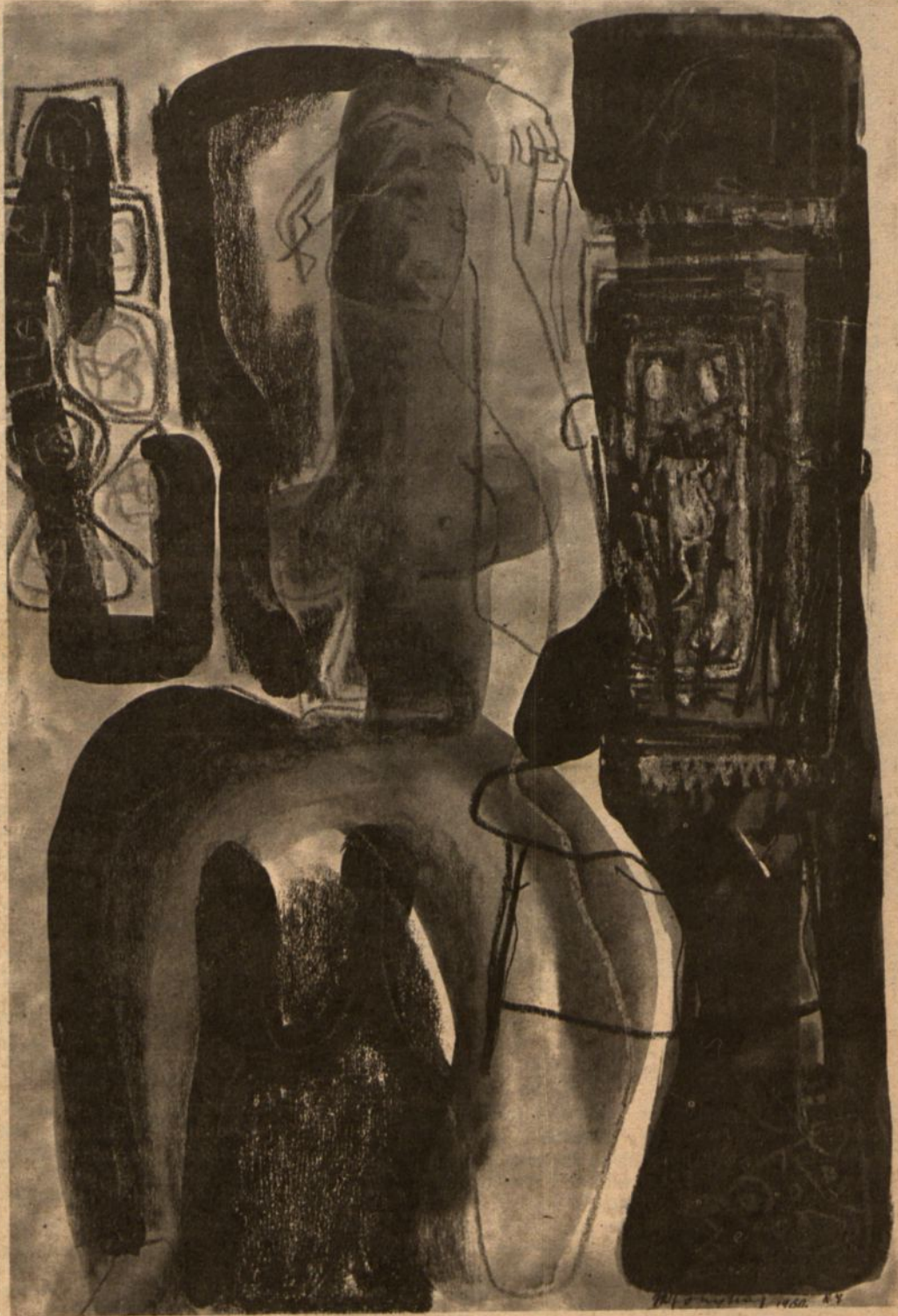
Bendrai — visoje jo kūryboje atpažįsti tą patį V. K. Jonyną — grakštų grafiką, pamėgusį lengvų linijų žaismą, formos eleganciją. Jis turi savyje daug nerimo, įtampos ir dinamikos, bet visa tai perduodama gana švelnioje, visiems prieinamoje formoje. Net ir ten, kur jis susiduria su abstraktu, išlieka — toks pats susidrausminęs ir netriukšmingas. Ne savo formos brutalumu V. K. Jonynas nori nustebinti ir patraukti žiūrovą, bet savo elegancija. Tai senas dailininko kelias, prasidėjęs nuo Donelaičio "Metų" iliustracijų.

Kiekvienu metu jis sugėba išnirti į meno paviršių su nuostabių naujumu ir skaidrumu. To neįprasto naujumo ypač kupinos jo skulptūros.

Skulptūra

Parodoje išstatyta 4 metalinė atliedintos skulptūros: šv. Pranciškus, du šv. Sebastijonai ir viena Kryžiaus Kelių stotis (I).

Šv. Pranciškus stovi arčiausiai prie realybės, su pabrėžta stipria išraiška, su į dangų besiveržiančiu judesiu. Įvairiems apšvieti-

V.K. JONYNAS

Mergaitė studijoje (akvarelė ir spalv. pieštukas)

mam besikeičiant, keičiasi ir jo išraiška, pereinama į viduramžių asketinę nuotaiką.

Stacija — Kryžiaus Kelių stotis — religinio pritaikomojo meno pavyzdys, įdomus savo samprata ir modernia stilizacija. Kur kas toliau nueita dviejuose šv. Sebastijonuose. Jie yra abstraktai, kuriuose kur ne kur atsekami kūno judesiai ar patys kūnai. Tačiau kūrinių žavūs savo šviežumu ir gracingumu.

Kūriniai yra atlikti iš aluminijaus, su turtinga faktūra, kurioje jaučiasi kiekvienas dailininko įbrėžimas. Aluminijus kai kur nušlifuojamas, taip sudaroma bent trys ar keturi metalo blizgesio laipsniai. Strėlių ritmui (šv. Sebastijonas buvo nušautas strėlėmis) įvedama net paausotų linijų.

Litografijos

Spalvotos litografijos, atliktos švaria technika, turi didelį lengvumą ir kartais primena piešinius. Kai dabar mėgstama litografija apsunkinti daugybe drumbtų spalvų, ypač pabrėžiant

juodos spalvos jėgą, Jonynas atsistojo priešingoje pusėje: jis leidžia kalbėti baltam popieriui, jo plačiom didelėm erdvėm, per kurias sriuvena vidurdieniška ramybė. Spalvos — pastelinės, įsijungusios į linijų ritmą.

Piešiniai

Su spalvota litografija rišasi piešiniai, atlikti įvairiausiomis technikomis: tušu, rašalu, pieštukais ir kt. Piešinyje pabrėžiama laisva dinaminė linija, pagrindiniai gamtovaizdžio bruožai pagauti keliais brūkšniais.

Piešiniai daryti gamtoje, keliaujant ar atostogaujant, daryti kaip šikiai kitiems darbam, bet ir jie savo giedria nuotaika ir kūrybiniu mostu yra savarankūs kūriniai.

Raižiniai

Medžio raižymo technika reikalauja daug laiko, kurio čia taip maža šiame krašte. Ir V. K. Jonynas, gyvendamas Amerikoje, yra išraižęs vos keletą raižinių, iš jų pažymėtina — 5 Ave. New Yorke. Raižinyje dominuoja plonų lini-

(Nukelta į 6 psl.)

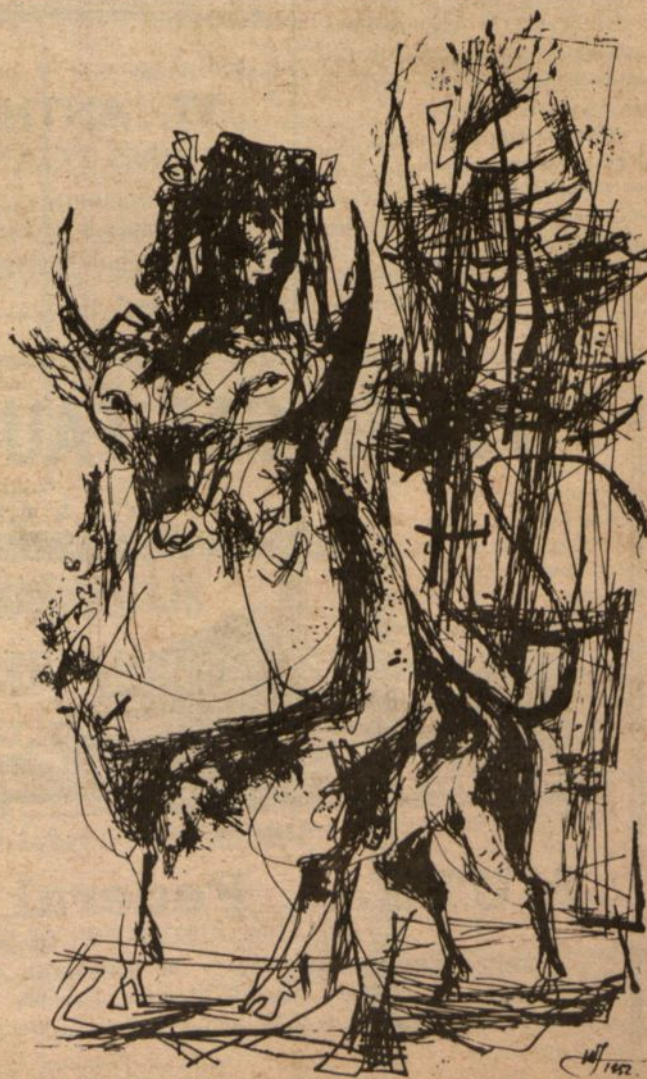
V.K. JONYNAS

Šv. Pranciškus (aluminijus)

V.K. JONYNAS

Ruduo (akvarelė)

V.K. JONYNAS

Carmen (piešinys plunksna)

gallery
international

13218 Superior prie
Euclid Ave.
Cleveland, Ohio

NUO SPALIO 17
iki LAPKRIČIO 19 D.

V. K. JONYNO

DAILĖS PARODA

Galerija atidaryta kasdien,
išskyrus pirmadienius nuo 6 iki
9 val. vak., šeštadieniais ir sek-
madeniais nuo 2 iki 7 val. vak.

V.K. JONYNAS

Sode (akvarelė)

V.K. JONYNO DAILĖS PARODA

(Atkelta iš 5 psl.)

jų neriniai, atlikti su ypatingu technišku kruopštumu.

Akvarelės

Daugiausia išstatyta akvarelių. Tai pavasariai, rudens, parkai, pajūrio scenos, gėlės ir gaivalingi miškai, apskurę krūmai, vandens pelkės, smėlynai. Visą, ką pagavo akis ir sujaukino siela, jis pavertė akvarele.

Techniškai jos atliktos gražiai. Ypač atkreiptinas dėmesys į spalvinių sodrumą. Įvairiuose tonuose ir pus-tonuose čia plaukte plaukia dar smulkiosios dalys — visokie taškeliai, pataškymai, įdreskimai ir t.t. Visą tai atgaivina ir praturtina pačią akvarelę.

Jos pasižymi gilia ir stipria spalva, kartais nuėmiančia iki juodumo ir išgaunančia bendrą gamtos nuotaiką. Akvarelėse Jonynas mėgsta išsitiesti ir tiesiog pasitaškyti visa gaivališka jėga, mėgsta pasikviesti iš savo grafikos dinamiškas linijas ir jom paveikluose suranda tinkamas vietas.

Jo akvarelių kūrinių yra buvę išstatyti įvairiausiose parodose, gavę premijų, vežioti keliaujančiose parodose po visą kraštą.

Clevelando lietuviai tai bus gera proga susipažinti su galerijoje išstatytais kūrinių, su jais intymiau pažįgant.

Mene yra taip, kad kiekvienas turi savitą skonį ir

potraukį. Vienam patinka tas, kitam kitkas. Si įvairi dail. V. K. Jonyno kūryba tikrai daug ką sudomins ir pradžiugins. Pradžiugins ir tai, kad kiekviena jo sritis atlikta su visa rimtimi ir meistrišku pasirengimu.

V. Alg.

KALBOS KERTELĖ

STEPAS VYKINTAS

KAS KALTAS?

Š. m. "Gimtosios Kalbos" 2/24 numeryje Stasys Barzdukas parašė kalbinę recenziją apie Marius Katiliškio beletristikos knygą "Šventadienis už miesto". Suprantama, kiekvienas kalbininkas sielojasi, kad rašytojų kūrinių kalbinių požirčių būtų tobuli. Tik klausimas, ar M. Katiliškis tiek nusikalto, kad jį reikėtų taip vartoti.

Iš gero recenzento be kitų dalykų reikalaujama ir objektyvumo. Ar. St. Barzdukas pasižymi objektyvumu? Jis, pasakęs rašytojui pora komplimentų ir nurodęs mažą dalį stilistinių gražmenų, tuoj kniausiasi po knygą kalbinių, rašybinių ir skrybinių rūdžių. Žinoma, jis randa jų apščiai ir smerkia rašytoją negailėstingai.

Kaipgi iš tikrųjų yra? M. Katiliškis yra vienas iš kūrybingiausių ir vertingiausių šių dienų mūsų rašytojų ne tik literatūrinio, bet ir kalbinių požirčių. Ne tik tie stilistiniai įvaizdžiai, kurių pavyzdžių tik mažą dalį St. Barzdukas teparinko, bet ir M. Katiliškio žodynas, kuriuo recenzentas visai nesusidomėjo, yra jo didelio kalbinio turtingumo įrodymas. Šit keli pavyzdžiai: glėbsnis, krytis, kvapsnis, kvaptis, nešmuo, nukvankti, piliarozės, žygūnas etc. Kalbos turtingumu M. Katiliškis gali lygintis su Žemaitė, Vaižgantu ir Krėve.

Negalėčiau teigti, kad St. Barzdukas tyčia ieškojo M. Katiliškio knygoje klaidų. Jei būčiau recenzavęs kalbinių požirčių šią M. Katiliškio novelių knygą, būčiau

iškėlęs dar daugiau kalbinių trūkumų. Mano nuomone, M. Katiliškis savo beletristikoje bereikalo vartoja tiek daug barbarizmų. Tokie žodžiai, kaip va: bliuzka, svietas, biesas, slauniausias, pekla, smokas, durnius, durnelė jokio grožio nesuteikia mūsų kalbai. Argi negražiau skamba: palaidinukė, pasaulis, velnias, garšiausias, pragaras, skonis, kvailys, kvailikė? Juk slaviniai barbarizmai dar caro laikų mūsų liudies ir inteligentų kalbos paveldėtos šiukšlės. Kodėl šiandien dar jas net grožinėje literatūroje rašytojas vartoja? Mano, kad savo dialogams suteiks grožio? Anaipol.

Kritikuodamas M. Katiliškio rašybą maišyti, St. Barzdukas rašo: "Katiliškio knyga yra rašybinės mūsų maišaties atspindys. Knygos rašyba, kaip ir turi būti, yra "tradicinė jablonskinė rašyba". Bet nuo jablonskinės rašybos autorius nuolista kitokiu kai kurių žodžių rašymu, pvz: jieškoti, pjauti, spjauti, pjovėjas, lentpjūvė (su J), augštas (augštas medis ir namo augštas) su g ir kt. Tai gali būti "Lietuvių kalbos vadovo" įtaka. O kas gi tą vadovą redagavo? Be kitų, ir St. Barzdukas. Taigi, mokytojas plaka savo mokinį, kodėl jis iš jo vadovo mokėsi rašybos.

Daugelis St. Barzduko nurodytų rašybos klaidų gali būti ir korektūros klaidos. Tačiau ne visos rašybos klaidos yra ir nurodytos: pvz: popieris, vasarvydis, vėlėvėlės, pažasty, grįčioje, žala etc. Turi būti rašoma: popierius, vasarvidis, vėliavėlės, pažasty,

Chicagos Kernavės tunto skautės, dalyvavusios skaučių vadovų sąskrydyje Clevelande.
V. Bacevičiaus nuotrauka

gryčioje, žala... Beje, gryčią kaž kodėl ir "Gimtoji Kalba" rašo su nosine, nors "Dikž" ir "Lkv" rašo su y. Man rodos, patartina visiems lietuviams atsikratyti šio žodžio kaip slavino barbarizmo. Juk pirkia yra daug gražesnis žodis.

Nenurodęs M. Katiliškio kalbos perly, St. Barzdukas recenzijos pagyjoje rašo: "Pro rūdis negali matyti nė jos (knygos) grožio. Sunku, prisipažinsiu, tokią knygą skaityti, nes beveik kiekvienam puslapy už ko nors sukliūdi. Kultas dėl to autorius. Kultas dėl to ir leidėjas. Bet kalti esame ir mes visi, kad knygos su tokia gausybe klaidų mūsų gyvenime dar gali pasirodyti".

Nors, skaitydamas šią knygą radau daugiau klaidų, negu St. Barzdukas, tačiau joje užtikau ir daug daugiau kalbinių perlų negu klaidų. Todėl man tos klaidos nenustelbė M. Katiliškio knygos literatūrinio grožio.

Nesijaučiu kaltas, kad tokios knygos pasirodo. Nekaltas ir lei-

dėjas, Kažin, ar nekalti yra tie kalbininkai, kurie rašytojus suklaidino, mokydami juos nevienodai rašyti ir nenustatydami taisyklių skyrybos taisyklių. Žinoma, kiekvienas rašytojas yra tiek kaltas, kad jis užmiršta pagrindinius savo ginklus: gramatiką, sintaksę, žodyną ir gimtosios kalbos nuolatinę pažangą.

Visais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriems masinių vairuotojams.

ATSTOVAS
VYT. SENKUS

WO 1-6820
Office ME 1-5997
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

PELNYKITE DIVIDENDUS KETVIRČIAIS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

TAIP... PAS MUS JŪS TURITE PASIRINKIMĄ ĮVARIŲ TAUPYMO SĄSKAITŲ ATITINKANČIŲ JŪSŲ REIKALAVIMAMS...

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

DIVIDENDAI IŠSIUNČIAMAI PAŠTU KETVIRČIAIS INVESTMENT SĄSKAITOMS

"SERVING YOU SINCE 1922"

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juozas F. Gribauskas, sekretorius

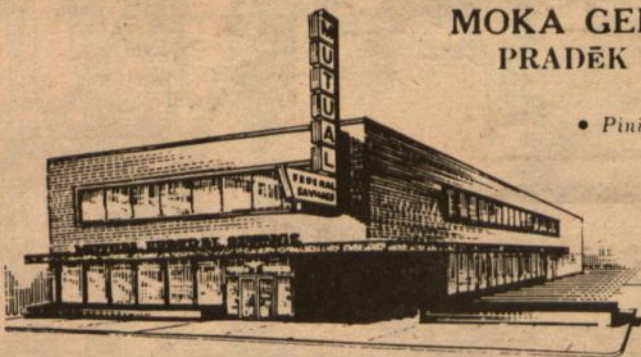
Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS! PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia rašinėti, juos galite atsistiešti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4½% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

USE EAGLE STAMPS LIKE MONEY AT ALL 5 MAY COMPANY STORES

MAY'S BASEMENTS

Specialus pirkinys!

Sezonui prasidedant!

Moterims
Žinomos gamyklos

su pamušalais botai

Gaminti JAV žinomiausios gamyklos

Jei be trukumų

14.99 - 16.99

6.99

Pirkite dabar ir pasiruokite šaltoms, snieguotoms žiemos dienoms! 100% saugūs nuo drėgmės, aukštos rūšies vinilų viršais su neslystančiais padais. Šiltas nylo ar estrono pamušalais, perauštais medvilne ar medvilnės flaneliu. Toje grupėje rasite lygius, aukštus, žemus ir su aukštais kulnėmis botus. Pasirinkimas juodų, rudų, šviesių, rusvų, baltų ir raudonų spalvų. Dydžiai 5 iki 10 toje grupėje.

Gaila, nepriimami užsakymai paštu ar telefonu

BASEMENT WOMEN'S SHOE DEPARTMENT, THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND ALL 4 STORES

• J. Grigaliūnas, iš Clevelando, per Dirvą užsiprenumeravo prez. A. Smetonos monografiją.

ALEKAS BANYŠ, clevelandietis veikėjas, grybų sezono suranda ir retesnių grybų. Nuotraukoje jį matome su retai randamu 10 svarų lapuotiniu, kaliforninės kilmės grybu, kurį savo laiku kaip ypatingai retą patiekalą patiekdavo vienas iš Clevelando miesto centro restoranų. 1930 m. Alekas Banyš buvo suradęs tokį grybą, sveriantį 95 svarus. Su retu radiniu jį buvo atžymėjęs ir Clevelando dienraštis Cleveland Press.

• Neolituonų balius įvyks spalio 31 d. ištaigingoje Stardust Ballroom (2177 Lee prie Cedar) salėje. Pradžiai 7:30 val. vak. Bilieto kaina \$5.50. Programoje vakarienė, bufetas ir geras šokių orkestras.

LIETUVIŲ DIENA -- mūsų visų metinė šventė 1964 m. spalio 18 d., ateinantį sekmadienį prasidės pamaldomis abiejose lietuvių bažnyčiose.

Dailės paroda Naujosios parapijos didžiojoje salėje nuo 10 v. ryto iki 5 val. p.p. Dalyvauja šiemetų dailininkai: V. Stančikaitė - Abraitienė, L. Baliienė, I. Besperaitytė, kun. P. Dzegoraitis, T. Idzelytė, M. Kižienė, R. Laniauskas, J. Minkūnienė, A. Muliolis, E. Muliolienė, M. Nasvytis, R. Raulinaitis, I. Skardytė, K. Šlapelienė, R. Unguraitytė, A. Vaikšnoras, K. Žilinskas.

Atsilankę pamatysite daug naujų ir įdomių kūrinių. Kiekur iš šių dailininkų yra pareiškę sutikimą savo kūrinius parduoti.

Po dailės parodos koncertas toje pačioje salėje 7 val. vak. Programą išpildys mūsų žymieji menininkai: pianistė B. Smetonienė, solistai J. Križstolaitytė - Daugėlienė ir Julius Kazėnas. Akompanuos R. Brazaitienė.

Antroje dalyje jungtinis choras -- Čiurlionio Ansambliis, vad. muz. Alf. Mikulskio ir šv. Jurgio parapijos, vad. muz. Pr. Ambrazo, Diriguoja muz. A. Mikulskis, chormeisteris R. Babickas.

Prieš pat koncertą bus pagerbti visi šios dailės parodos dailininkai ir įteiktos premijos, gavusiems iš lankytojų balsavimo būdu daugiausia balsų.

Po koncerto šokiai, vaišės ir traukimas paveikslų, padovanotų Lietuvių Bendruomenei.

Visą dieną veiks lietuviškų valgių valgykla ir baras. Koncerto bilietų kainos \$2,50, \$2,00 ir \$1,00 jauniui. Jie galioja ir į dailės parodą. Vaikučiai su tėvais į dailės parodą eina be bilietų. Prašom bilietus įsigyti iš anksto, Vietos numerytos. Bilietai gaunami Dirvoje (šeštadienį), Spaudos Kioske ir pas rengėjus -- L.B. Clevelando 2-ros apylinkės valdybos narius.

Valdyba maloniai prašo visus lietuvius atsilankyti.

Valdyba

Išnuomojamas butas 1 mieg., 1 kamb. ir pilnai įrengta virtuvė. Garažas. Ta proga reikalingas namų prižiūrėtojas, galintis tuo butu pasinaudoti.

17848 Lake Shore Blvd. Telef. KE 1-9708 arba AN 1-0182 po 6 val. vak.

DROVIOS IR SKAUDŽIOS POPIEČIO DIAGNOZĖS INJEKCIJOS

Popiečio diagnozė, A. Kairio komedija, atstatė žmaikščias gaires svyruojantiems lietuviškos ateities vingiams.

Gal atrodo, kad komedija ne visai "išlyginta", bet drąsus trapių tautinių šeimų išseivijoje nuslydimų vaizdavimas skaudžiai plauka, net jaudina. Gavome juoktis pro ašaras ir dejuoti dėl juokinių nardymų tarptautiniame "katile". Šamojis, šaunios replikos vertė dažnai vaidinimo metu ploti. Tikslas pasiektas. Sentimentalumo atspalvių beveik išvengta. Įtaka siekia pačias žirdžių gelmes. Autorius gal net klasiko laurais gerbtinas.

St. Pilkos pastatyta įspūdinga forma ir surežisuota neužmirštinais momentais.

Parodiniai dailininko V. Virkau poveikiai tartum patys vaidina. Scenovaizdis, kiek įmanoma, spalvingas, vaizdus ir meniškai tikslius.

J. Raudonis buvo pavojuje, kad publika jo perdėtos, bemaž sušaržuotos manijos nesupras, skaudžiai pajauks, bet pusiausvy-

ra buvo išlaikyta. B. Briedienė labai "moteriška", iš esmės teisinga, gausiomis priemonėmis parodyškima. Įtikinama. J. Čijunėlienė dukters rolę vaidino drąsiai, tipiškai ir nuoširdžiai. E. Radvila -- puiki išvinių gabumų ir pastatymo mozaika. Be pabrėžtinių pastangų, tikrai švytys kiekvienu žodžiu, kiekvienu natūraliu judesiu. E. Blandytė -- patrauklios išvaizdos, gerai valdomų pergyvenimų, rimtai aptvarkyto nusaikumo. A. Dikinis -- įterptinis, blankus vaidmuo, bet atliktas tikrais, gyvais bruožais. Rodos, nieko nei pridėtum, nei atimtum.

Visa aktorių sudėtis nuteikė apytikriai trejetą šimtų židrovų labai prielankiai ir pagarbiai. Turinys bendrai ir atskirais "perliukais" vertė dažnai jaudintis ir liepsnoti brangiomis tikrojo meno žiežirbomis.

Scenos darbuotojų sąjungos pirmininkė S. Adomaitienė apdovanoja didelę gėlių pintinę, o visi aktoriai bei talkininkai -- gėlytėmis.

Gaila, kad mūsų Clevelandas tik retomis progomis gali tokiais pavyzdiniais vaidinimais gėrėtis.

Vladas Braziulis

CLEVELAND TRUST TURTAS PAKILO 101 MIL. DOLERIŲ

Tuo pakilimu bendras banko turtas pasiekė 1,780,481,000 dol. Tai dėka rekordų, atsiųktų paskolomis ir pagrindiniu kapitalu. Paskolos, lyginant su praėjusių metų apyvarta, pakilo 115,843,000 dol. Pagr. kapitalas pakilo visais 9,511,000 dol. 700,000 kilientų depozitai pakilo 97,870,000 dol.

Plečiasi tuo pačiu ir banko skyriai, steigiami nauji. Tik ką buvo atidarytas naujas, didžiausias skyrius Erieview Plaza, tuo skyrių skaičių pakeliant iki 76. Tai dvigubai daugiau, nei bet kurio kito banko skyrių. Dar vienas skyrius numatyta atidaryti Clifton Blvd. ir Hird Ave. Tačiau banko prezidentas G. Gund pareiškė, kad mokesčių sumažinimas nors ir įnešė gyvumo mažmenų prekyboje, kurių dar pakils Kalėdų sezono, paklausa kelia gamybą ir investicijas į pramonę, tačiau jau 1965 m. galima tikėtis sulauksiant naujos bankos kainų infliacijos.

• Ar ne per daug mokate už savo namų bei baldų ir kt. nuo ugnies bei Jūsų nelaimės? Pasitikrinkite pas Z. Obelenį 881-7741 ar V. Giedraitį 944-6835.

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

Šv. Jurgio parapijoje

Turime koletą gerų vienos ir dviejų šeimų namų. Bonna Hecker, Addison ir kt. Arti gero susisiekimo, lažnyčios, mokyklos. Nebraungūs, galima pirkti su mažu įmokėjimu. Nedideli mokesčiai. Suinteresuoti skambinkite.

Investavimui

2 š. ir 1 š. ant 1 sklypo. \$11,500. Įmokėjimas \$500.

6 š. mūrinis arti St. Clair. \$22,000.

1 š. medinis E. 47 — St. Clair. \$11,500.

Lietuviai bendradarbiai: Alg. Dailidė, John Lorenz ir Ant. Mikoliūnas 13229 Superior Ave.

UL 1-6666

ŠOKIŲ VAKARAS

STATLER-HILTON VIESBUTYJE. PENKTADIENĮ. SPALIO 16 D. NUO 9 VAL. VAK. IKI 1 VAL.

Kviečiami visi lietuviai atsilankyti. Dovanos atsilankiusiems tautiniais drabužiais. ĮEJIMAS NEMOKAMAS.

Rengia The New Citizens Committee of The Republican Party and Citizens for Goldwater — Miller, Nationalities Division.

HELP WANTED MALE

CAFETERIA WORKERS

MEN 18 to 45

Applications are now being accepted for kitchen, bake shop and dish room.

Uniforms furnished and laundered FREE. Discount on meals and many other benefits.

Apply in person only to Personnel Manager daily (except Monday)

8:30 to 2:30 p.m.

FORUM CAFETERIA
2050 E. 9 St.

AUTO BODY MAN

Turi būti patyręs; geras atlyginimas, bonus, kiti bendrovės priedai. Tai pastovus darbas. Čio didžiausiam Cadillac pardavimo skyriuje. Kreiptis asmeniškai į Walter Klindenbergo, dirbt. vedėją. Tik ne telefonu.
Central Cadillac
2801 Carnegie

(114-116)

BUS BOYS

Over 21; experienced preferred; hourly wages plus good tips; uniforms, meals furnished; fringe benefits and paid vacations. Apply in person after 6 p.m.

KENNY KING'S RESTAURANT
5836 Mayfield Rd.

(114-116)

FITTER - WELDER

Privalo išskaityti mėlynraščius; geras valand, atlyginimas; pastovus darbas, diennė pamaina. Kiti tokie ten nesikreipia.

Boom Boiler & Welding Co.
2514 Center St.

(114-116)

HELP WANTED FEMALE

CAR HOPS

OVER 21, experience not necessary, will train. Meals and uniforms furnished. Paid vacations and company insurance. Apply in person after 4 p.m.

KENNY KINGS RESTAURANTS
5836 Mayfield Rd.

(114-116)

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

Naujas pavojus komunizmui — filatelija

Angų laikraštis "Guardian" viename savo straipsnyje nurodo, kad naujas laisvalaikio užsiėmimas -- pašto ženklų rinkimas -- kaip viesulas užvaldęs Sovietų Sąjungą ir sukėliais rūpestį ir nerimą komunistų valdžiai. Baltgudijos laikraštis "Sovietų Baltgudija" praneša, kad "užviešpatauja pašto ženklų rinkimo polinkis. Šis naudingas ir įdomus užsiėmimas vadinasi filatelija. Pašto ženklų rinkėjų skaičius auga iš dienos į dieną".

Toliau seka perspėjimas: "Mūsų priešai išnaudoja kiekvieną kelią ir kiekvieną priemonę, kad nusilpnint socialistas valstybes kaip ekonominiai, taip ir politiniai. Jie panaudoja net tokį neįstabų užsiėmimą, kaip filatelija. Šie ideologiniai priešai panaudoja pašto ženklų rinkimą ryšių užmezgimui su sovietų piliečiais ir jų adresų gavimui. Jie tikriausiai tikisi, kad kartu su ženklais ir laiškais jie pasieks galimybę sėti antisovietinę sėklą mūsų žmonių galvoje."

1959 m. išleistoje knygoje "Sovietų Prekyba" apie pašto ženklų rinkimą buvo duoti šie nurodymai: "Mūsų ženklų rinkėjai turi laikytis didžiausio atsargumo, nes didžioji dalis kapitalis-

tinų žalių ženklų reprezentuoja ideologinį ginklą atkreiptą prieš socialistines idėjas. Ženklų rinkėjai neturi to užmiršti."

Rūpestį Maskvai sukelia ne tik užsienio ženklų rinkimas, bet ženklų rinkėjų veikla bendrai. "Tikras filatelistas turi būti apsaugotas nuo buržuazijos supuvusių idėjų įtakos iš įvairaus plauko pinigų lupikų ir apgavikų pusės" -- nurodo laikraštis, pastebint, kad Baltgudijos sostinėje vėl tampa aukomistų žmonių "nešvariam darbu", kurie bandą už ženklus gauti pinigų. Net organizuotos padorios ženklų pasikeitimo suigos dažnai pavirsta lenktynėmis, kuriose kiekvienas griebias kiek galėdamas. Kai kurie rinkėjai nesidrovį net sukimšti po keletą šimtų sovietinių pašto ženklų į vokus ir išsiuntinėti juos į kitus kraštus visame pasaulyje. Net kalėjimo baumė tekusi vienam tokiame nusikaltėliui prieš maito nuostatus, neatgrąšina nuo "spekuliacijos kontrabandiniais pašto ženklais". Užsienio turistai Sovietų Sąjungoje taip pat bandą užpirkinėti didesnius kiekus sovietiško ženklų ir slapta pergabenti juos per sieną, nes sovietų ženklai esą patys geriausi pasaulyje ir labiausiai pareikalaujami užsienyje...

Užsienio turistus patį sovietų valdžią skatina pirkti ženklus, nes tie gaunami kiekviename kelionių biure -- net ir tokie ženklai, kurių vietinės pašto įstaigos paprastam sovietų piliečiui neparduoda. Taip pat Vakarose kiekvienas žino, kad ženklų pardavimas suteikia galimybę įsigyti taip reikalingą užsienio valiutą, lygiai kaip kiekvienam žinomos tos spekuliatyvinės priemonės, kuriomis naudojasi komunistinės valstybės tam pačiam tikslui.

Tai ne paslaptis ir ženklų rinkėjams sovietų respublikose. Štai vienas filatelistas iš vienos respublikos rašo: "Esu apsisprendęs rinkti ir JAV ženklus, nes tie išleidžiami pakankamoje kiekybėje ir JAV paštas nesinaudoja jokiais spekuliatyvinėmis priemonėmis".

Toliau laikraštis nurodo, kad Minske yra keleta žmonių, kur ženklų rinkėjai gali veikti be "kapitalizmo maro" pavojaus. Filatelistų klubai įsteigti suaugusiems prof. sąjungų kultūros rūmuose, o vaikams -- pionierių namuose. Tai reiškia, kad visa filatelistine veikla yra tiesioginėje komunistų partijos priežiūroje. Vis dėlto, kaip priduria minėtas laikraštis, "net Minsko miesto vykdomojo komiteto švietimo valdyba nežino priežasčių, kodėl mokiniai vengia lankyti pionierių namus, bet duoda pirmenybę, net praleidžiant pamokas, Certraliniam knygynui, kur irgi keičiami ženklai. Ten galima stebėti jaunuolius, kurie vienas kitam ką tai rodo su konspiratyvinio paslaptingumu. Užtat pribrendęs reiklas praveisti rimtą ženklų rinkėjų klubų "tardymą".

Eug. PŠ.

ATSIUSTA PAMINĖTI

MOKSLAS IR RELIGIJA -- dr. J. Prunskis. Išleido Lietuvių Dienų leidykla. 142 psl. Kaina \$2,00.

Joje autorius supažindina skaitytoją su žymiausių gydytojų, fizikų, chemikų, astronomų bei astronomų pasisakymais apie mokslo ir religijos santykį.

RELIKVIJOS -- Nerima Narutė. Poezija. Lyriniai natūrmortai. Išleido Lietuvių Dienų leidykla. Viršelio aplanką piešė Paulius Jurkus. Kaina \$2,00

PER DIRVĄ

galite užsisakyti šias knygas:

Shakespeare — Hamletas — 5 dol.

Ant. Šukys — Dū mediniai ir trys geležiniai kryžiai — 3 dol.

Dr. J. Prunskis — Mokslas ir Religija — 2 dol.

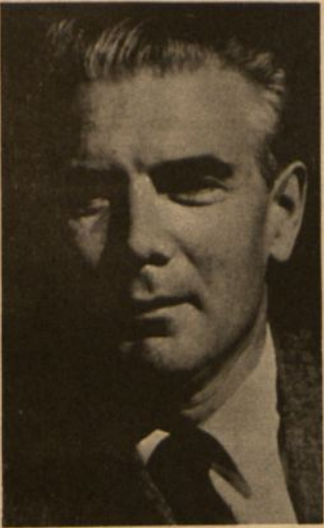
Nerima Narutė (poezija) Relikvijos — 2 dol.

L. Dambriūnas — Lietuviškas auklėjimas šeimoje — 50 centų.

Visa eilė kitų, senesnių ir naujesnių laidų, knygų.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ALEKSIS RANNIT, estų poetas ir meno istorikas, didelis lietuvių bičiulis, spalio 14 d. sulaukė 50 metų amžiaus sukakties.

A. Rannit yra vedęs operos solistę Gražiną Matulaitytę ir iki karo dirbo Valstybės Teatre vertėju. Pasitraukęs į Vokietiją dėstė meno istoriją dailės institute Freiburge. Atvykęs 1953 m. į JAV kurį laiką kaip meno ekspertas dirbo Scott ir Fowless meno galerijoje New Yorke. 1956 m. Columbijos universitete New Yorke gavo magistro laipsnį už disertaciją "M.K. Čiurlionis, an annotated, critical bibliography of writings on his art". Dirbdamas New Yorko miesto centrinėje bibliotekoje suruošė M.K. Čiurlionio parodą, kuri susilaukė didelio pasisekimo amerikiečių tarpe. Šiuo metu A. Rannit dėsto meno istoriją Yale universitete, New Haven, Conn.

A. Rannit yra parašęs keletą studijų prancūzų, anglų ir vokiečių kalbomis apie mūsų menininkus: M.K. Čiurlionį, V.K. Jonyną, V. Kasiulį ir daug jo straipsnių meno klausimais buvo atspausdinta lietuvių spaudoje.

• Siuntinių į užsienį siuntėjams žinotina, kad kalėdiniai siuntiniai privalo būti išsiųsti (jei siunčiami į Europą) iki lapkričio 10 d. (oro paštu iki gruodžio 15 d.). Tik iki tos datos išsiųstieji siuntiniai galės nusiųkti adresatus prieš Kalėdas. Be to, pašto įstaiga ragina nusiųsti gėdančių rėkčių. Ypatingas dėmesys turi būti atkreiptas į gavėjo adresą.

MONOGRAFIJOS REIKALAI!

Prez. Ant. Smetonos monografijai pasirodžius, daugelis ieško kelių, kaip greičiau ją įsigyti. Neskubantieji kantrybės turintiems patariame užsisakyti per Dirvą. Tai ilgesnis kelias todėl, kad prenumeratorių sąrašus Dirvos administracija turi persiųsti monografijos ekspedicijai. Skubantieji gerai padarys užsisakydami ir 10 dol. čekį siųsdami šiuo adresu: K. POČIUS, 3908 FIR ST., EAST CHICAGO, IND.

CHICAGO

LTAS SUEIGA

Lietuvių Tautinio Akademino Sambūrio Valdyba Chicagoje kviečia Sambūrio narių sueigą spalio 18 d., 3 val. 30 min. p. p. "Gintaro" svetainėje, 2512 West 69 St.

Darbotvarkėje svarbūs reikalai. Valdyba nuširdžiai kviečia visus Sambūrio narius sueigoje dalyvauti ir tikisi, kad kiekvienas narys turės suformuluves konkrečių pasiūlymų Sambūrio veiklai suaktyvinti.

• Valentinos KOJELIENĖS koloratūrinio soprano dainų rečitalis įvyks š. m. spalio mėn. 24 d. Chicagoje, Jaunimo Centro salėje.

Koncertą ruošia Korp. Neo-Lithuania.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

• PREZ. ANT. SMETONOS monografiją per Dirvą užsiprenumeravo: Ant. Rukuiža, Berwyn, Ill., V. Bagdonas, Chicago, E. Zitkus, Chicago.

• Inž. Donatas ir Vida Šiliūnai iš Kolumbijos, turnybos reikalais lankosi JAV. Ta proga aplankė Chicagoje Donato tėvus, gimines New Yorke ir šiomis dienomis grįš atgal.

Donatas yra Destrol fabriko, kurio stambiausias akcininkas, Donato uošvis Vytautas Didžiulis, vadovas.

NEW YORK

• L.S.T. Korp! Neo-Lithuania metinė šventė įvyksta lapkričio 7 d. Travelers Hotel, 9400 Ditmar Blvd., prie La Guardia aerodromo. Programa pradedama iškilminga sueiga 6 val. vak. Pompeii Room. Vaisės ir šokiai, 8 v. v. Terrace Ball Room. Kvietimai gaunami pas korporantus ir Valdyboje, užsakant telefonu: MI 2-0656.

• VISUOTINIS SANTAROS ŠVIESOS FEDERACIJOS narių suvažiavimas įvyksta šį šeštadienį, spalio 17, New Yorke (Idlewild Riviera viešbuty, prie Kennedy aerodromo).

Pranešimus apie kultūrinę ir politinę veiklą ir organizacines problemas padarys Algimantas Gureckas, Algimantas Mackus, Raimundas Mieželis, Leonas Sabaliūnas ir Jonas Valaitis. Pradžią 9 valandą ryto.

Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas išpildo lietuvišką baletą "Subatos vakarėlis". Jasiukonio nuotrauka

• Albinas ir Ieva Trečiokai, kartu su Veronika Budreckiene, iš New Jersey lapkričio 5 dieną išvyksta ilgesnei kelionei į Afriką ir kitus kraštus.

Trečiokai yra plačiai žinomi Amerikos lietuvių veikėjai. Albinas šiuo metu yra ALT S-gos Rytų Apygardos pirmininkas, BALF vicepirmininkas, SLA darbuotojas ir k.

• Regina Jasiūnaitė ir Gražina Sirutytė, baigusios dviejų metų studijas Chicago valstybiniame universitete, tolimesnėms studijoms išvyko į New Yorką. Ten studijuodamos, mano greit įsijungti į vietinės Korp! Neo-Lithuania veiklą.

AUKOS DIRVAI

V. Janonis, Northfield 9,00
Iz Samas, Cleveland 4,00
St. Kligys, Franklin Park .. 1,00
L.S.S. Seserijos Vadija, Cicero 10,00

BALETAS DETROITE

DLK Birutės Draugijos Detroito skyrius ruošia šokio koncertą-balių, kuris įvyks spalio mėn. 31 d. graikų salėje, 4801 Oakman Blvd. Programą išpildys baletu šokėjai Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas. Gi mūsų birutinės atsilankiusių patogumui paruošė vaizų stalus ir visi galės šokio menininkus stebėti prie savo stalų. Jau laikas iš anksto užsisakyti stalus pas VI. Paužą "Neringoje". Detroito birutinės tą didelį ir vertingą parengimą ruošia patikėdamos, kad visuomenė supras ir įvertins jų pastangas ir jas parems gausiu atsilankymu.

V. Karosaitė ir J. Puodžiūnas yra pasiekę klasikinio šokio aukštumas ir abu yra paruošę koncertinę programą lietuviams. Jie jau yra sėkmingai gastroliaavę po įvairias lietuvių kolonijas JAV ir Kanadoje ir štai šį rudenį neaplenks mūsų kolonijos. Reikia manyti, kad šia išimtiną progą pasinaudos dauguma, nes pati programa labai reta mūsų kolonijai ir be to, įdomi ir gyvenimiška, nes šokis visų yra, o ypač jaunimo,

CHICAGIŠKĖS NUOTRUPOS

Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas praeitą savaitgalį praėjo taip sakant, dviejų kartų kovos ženkle. Kad tą kovą supratęs, reikia prisiminti, jog po ilgų kalbų ir diskusijų ALTos įstatai buvo pakeisti taip, kad jos valdybą sudaro vienuolika narių: po 2 gavo kiekviena politinių-ideologinių srovių, kurių dydis ir įtaka mūsų visuomenėje toli gražu nėra vienoda, o tris narius siunčia kultūrinės ir labdaros organizacijos. Jų tarpeatsidūrė ir abu didieji susivienijimai, dalyvaujant ALToje nuo pat jos įsteigimo. Savaiame suprantama, kad jie pretenduoja į nuolatinį atstovavimą Valdyboje, nors tai ir nėra įstatuose įsakmiai nustatyta. Į likusią vieną valdybos vietą šį kartą pretendavo: studentų sąjunga, kuri jau praeitą kadenciją turėjo savo atstovą, Vyčiai, Šviesos-Santaros federacija ir Katalikų Moterų Draugija. Kadangi už ALTos valdybos ribų tokiu būdu pasilieka kai kurios organizacijos, kurios tikrai gali turėti daugiau įtakos, negu kai kurios iš senųjų "srovių", buvo siūlyta valdybos narių skaičių padidinti iki 13, tačiau tas pasiūlymas nesurinko reikalaujamos 3/4 balsų daugumos. Studentų Sąjungos atstovai labai griežtai reikalavo sau vietos ir naujoje valdyboje. Jų kalbėtojai dr. T. Remeikis, G. Procuta, dr. G. Gedvila ir A. Zaprackas labai karštai gynė savo tezę. Tačiau faktas, kad jų tarpe buvo du su daktarų titulais rodė, kad faktinai jie jau nebėra didieji. Susivienijimai, žinoma, ir nesirengė jiems užleisti savo vietas, nes toks SLA turi 13.000 narių, o studentų S-ga 200. Per balsavimą 21 balsu į valdybą buvo išrinktas Šviesos-Sandaros atstovas dr. J. Valaitis, katalikų kandidatė p. Diržienė gavo 15 balsų. Tokiu būdu šiais metais į valdybą įėjo Šviesa-Santara. Tai ir buvo ilgiausias bei triukšmingiausias šio suvažiavimo dienotvarkės punktas.

Nesusipratimai tarp Lietuvių Fondo tarybos ir valdybos, kaip spėjome praeitą trečiadienį buvo likviduoti, prašant ligšiolinę valdybą toliau eiti savo pareigas, Tarybos pirmininkas dr. A. Razma ir valdybos pirmininkas T. Blinstrubas tuo reikalu paskelbė oficialų pranešimą.

Vilniečių Sąjunga, toliau tęsdama ginčą, kuri šventovė daugiau reprezentuoja Lietuvą -- Šiluvos ar Vilniaus Aušros Vartų -- perspausdino Lietuvoje Marijampolėje, Marijonų 1939 m. išleistą knygutę, patvirtintą Vyskupo Reinio. Toje teigiama, kad Aušros Vartai esą didesnė šventovė, Chicago Marijonai tačiau yra nuomonės, kad Šiluvai priklauso didesnė garbė.

Utenos gimnazijos buvę auklėtiniai, Bronio Kvickio klasės draugai, suruošė jo knygos Mūsų Lietuva "sūtiktuves", kuriose su "marčiom ir žentais" dalyvavo per 60 uteniškių. Buvo smagiai pasižmonėta ir padėta knygai. Tuo tarpu bendruomenės apygardos suruošta "solidarumo vakarienė" nesutruokė laukiamo skaičiaus dalyvių. Greičiausiai todėl, kad pasirinkta gera salė buvo per 70 blokų nuo lietuviško Marquette Parko. Vietoje pelno laukiama nuostolių. (vm)

graži ir smagi gyvenimo dalis. Suprantama, kad Violeta ir Jaunutis parodys tikrąją šokio paskirtį ir prasmę ir iškelės jo meninę vertę. Jų šokio koncertas turės ir auklėjamosios reikšmės bendrai pažįstamajam šokiui, kas ir yra ne pro šalį ir suaugusiems ir ypač mūsų jaunimui.

Teko sužinoti, kad V. Karosaitė dabar yra užangažuota į Chi-

cago Lyric Opera Co., o J. Puodžiūnas yra pakviestas į Chicago Lietuvių Baletu Teatro mokyklą instruktoriumi. Jie net yra pakviesti Chicago Esty Benruomenės atlikti programą jų rengiamoje šventėje. Būtų gražu, kad mes savo iškiliosios šokio menininkus pagerbtume parodydami jų atžvilgiu dėmesį gausiu atsilankymu.

Rugsėjo 26 d. LB Detroito apylinkės iniciatyva buvo surengtas krepšininčių, dalyvavusių išvykoje į Australiją, pagerbimas. Dalyvavo krepšinininkai Pranas Čekauskas, Algis Varnas, Edvardas Modestavičius ir Viktoras Memėnas. Atidaromąjį žodį tarė LB apyl. pirm. V. Pauža. Apžvalginį visos kelionės vaizdą atpasakojo V. Adamkavičius. Kalbėjo PLB pirm. J. Bachunas ir visa eilė sveikintojų. Sportininkai buvo apdovanoti gėlėmis. Į pagerbimą atsilankė apie 200 svečių. Nuotraukoje iš kairės: V. Adamkavičius, V. Pauža, P. Čekauskas, P. Misiūnas, P. Januškas, A. Varnas. J. Gaižiūno nuotrauka

A + A

Marijai Mackevičienei-Šlezevičiūtei

mirus, MECIUI MACKEVICIUI, šeimai ir artimiesiems nuosirdžių užuojautą reiškia

Regina ir Jonas Čiuberkiai

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS
A + A

STASYS MISIŪNAS

Gimė 1910 metais gruodžio 5 dieną.

Mirė 1963 metais spalio 11 dieną.

Ilgai prieš vienerius metus Di vo ranka palietė STASĮ MISIŪNĄ ir pasiėmė pas save.

Prašome šią dieną visus gimines, draugas ir pažįstamus prisiminti jį savo maldose.

Brangus Stasy, ilsėkis ramybėje.

Nuliūdusi žmona, vaikai, likusi motina ir giminės Lietuvoje.

BUVO SUSIRINKĘ LATVIŲ DIPLOMATIJOS ATSTOVAI

Rugsėjo 30 d. Londone buvo susirinkę latvių diplomatijos atstovai, kurie, aptarę esamą tarptautinę padėtį ir politinio darbo aplinkybes, nutarė daryti visus galimus žygius tų diplomatinių ir konsularinių postų veiklos atnaujinimui, kurių veikla dėl įvairių aplinkybių buvo nutraukta. Be grynai diplomatinio darbo sektoriaus, buvo apsvaistyti ir kultūrinės bei propagandinės veiklos aspektai, pasiinformuota apie padėtį okup. Latvijoje ir susitarta dėl žygių, kurių tektų imtis pavergtos tėvynės labui.

Ta proga taip pat sutartinai pasisakyta už kuo glaudesnę kaimyninių valstybių diplomatų bendradarbiavimą ir ryšių palaikymą su tomis tarpt. organizacijomis, kurių veikla siejasi su pavergtų tautų išlaisvinimu.

A. L. TAUTINĖS SĄJUNGOS BOSTONO SKYRIUS
SPALIO 31 DIENĄ, 6:30 VAL. VAKARO
RUOŠIA SAVO NAMUOSE

TAUTINĖS SPAUDOS VAKARĄ

Parengimo-vakarienos metu kalbės Dirvos red. J. Čiuberkis ir redakcinės kolegijos narys rašytojas St. Santvaras.

Girdėsime jaunimo išpildoma meninę programą, pasitarsime šiuo opiu mūsų tautinio gyvenimo reikalu. Bus proga įstoti "Vilties" draugijon nariais ar padidinti jau esamus savo įnašus.

Kviečiami visi lietuviškos spaudos bičiuliai šiame parengime aktyviai dalyvauti.